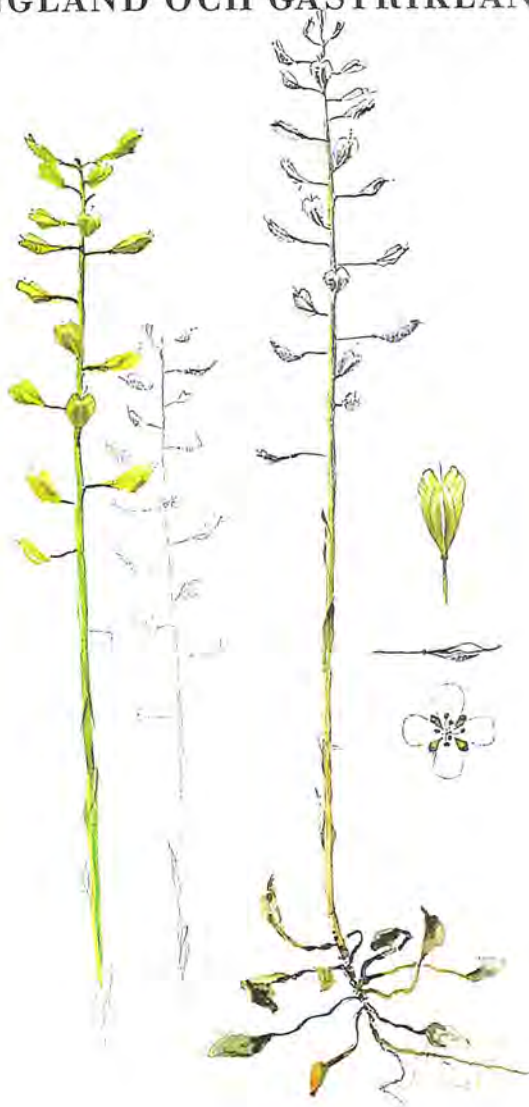

Växter

I HÄLSINGLAND OCH GÄSTRIKLAND

Nr 3
2002
Årg. 20

Ranunculus acris - 02-

Växter i Hälsingland och Gästrikland (VÄX) ges ut av Gävleborgs Botaniska Sällskap (GÄBS), lokalförening av Svenska Botaniska Föreningen (SBF). VÄX kommer ut med tre nummer årligen (vinter, vår och höst).

Du blir medlem i GÄBS och erhåller VÄX genom att betala in årsavgiften på GÄBS postgirokonto 57 58 11 - 5. Årsavgiften för 2002 är 125 kr. I denna avgift ingår medlemskap i SBF. För familjemedlemskap är årsavgiften 25 kr (inkluderar ej VÄX).

SBF:s årsavgift för 2002 är 275 kr, inkluderande prenumeration på SBT. Postgiro 48 79 11-0.

Önskemål och bidrag i alla former för kommande VÄX mottages tacksamt av redaktionen:

Anders Delin, Kulgatan 40, 811 71 Järbo, 0290/708 21, anders.delin@snf.se, fax. 0290/700 87

Birgitta Hellström, Ringv. 35, 818 41 Forsbacka, 026/359 60,

birgitta.hellstrom@ab-online.nu

Birgitta Looock, Svängatan 4D, 806 23 Gävle, 026/18 29 98, Birgitta.Looock@gavle.se

GÄBS styrelse 2002

Ordförande	Anders Delin	adress enligt ovan		
Vice ordf.	Peter Ståhl	Majvägen 30	806 32 Gävle	026/18 72 78
Sekreterare	Gunnar Ersare	Ringvägen 2	820 60 Delsbo	0653/109 02
Kassör	Nicklas Gustavsson	Skiftesgatan 5B	813 34 Hofors	0290/223 74
	Birgitta Hellström	adress enligt ovan		
	Bengt Stridh	Uddstigen 4	725 91 Västerås	021/522 58
	Björn Wannberg	Väpnargatan 13A	753 36 Uppsala	018/32 07 59
Suppleant	Magnus Andersson	Lillhamravägen 3	824 40 Hudiksvall	0650/548 988
Suppleant	Åke Ågren	Ringvägen 9 E	826 50 Söderhamn	0270/105 03

Valberedning: Karin Engvall, Ove Lennström och Pär Hedwall.

GÄBS bildades i Gävle den 7 februari 1982. Sällskapets syften är:

1. Att sammanföra människor, som är intresserade av botanik i allmänhet eller någon av botanikens många specialgrenar, och verka för spridandet av kunskaper inom dessa områden.
2. Att utforska florán i Gävleborgs lán.
3. Att verka för skydd och vård av hotade växter och växtsamhällen i länet.

I Hälsingland bedrivs projektet "Hälsinglands flora" med Anders Delin som ledare, Peter Ståhl som handhavare av atlasrutor och Bengt Stridh som rapportmottagare för hotade arter. I Gästrikland pågår projektet "Gästriklands flora" med Peter Ståhl som ledare, Birgitta Hellström som handhavare av florarutor och som rapportmottagare för hotade arter.

GÄBS har 218 medlemmar varav 14 familjemedlemmar (2002-06-19).

Omslagsbild av Jonas Lundin, Gävle.

Lavar i Hofors-Torsåker

Nicklas Gustavsson

Lavfloran i Hofors-Torsåker är mycket lite undersökt. Antalet kollektioner i offentliga herbarier är få (UPS 2000) och Barbro Risbergs rapport om Anders Nordins besök 1985 är det enda publicerade som jag känner till (Risberg 1986). 1999 började jag notera lavar och antalet kända lavar har vuxit från 45 till 149. Men ännu återstår mycket och som framgår av artlistan så finns det grupper av lavar och många vanliga arter som är förbisedda. Här följer några ord om de i mitt tycke intressantare arterna och några platser. Även några olichenicerade ascomyceter får hänga med bland lavarna som så ofta annars.

Skog

Skogen runt Hofors är hårt brukad då stålframställningen tidigare krävde stora mängder träkol. De rester av gammal skog som finns är mycket små fläckar. En del fina områden har dock vuxit fram genom att de åtminstone fått stå orörda de senaste hundra åren. I flera av dessa områden har aspinslaget fått utvecklas på ett fint sätt och där kan man finna en del intressanta lavar. I just sådana miljöer har jag hittat både aspgelélav *Collema subnigrescens* och läderlapps-lav *Collema nigrescens*, båda rödlistade i kategori NT. Läderlapps-lav har preliminärt hittats på fem platser i kommunen och aspgelélav på två. I Gropbacka och på Kopparåsen, båda i närheten av

Kratten, finns flera av dessa lokaler. I Gropbacka höll en gång i tiden E A Karlfeldt till och diktade. Som kuriosas kan nämnas att hans koja finns kvar och är täckt av grå nållav *Chaenotheca trichialis* och ärgspik *Microcalicium disseminatum*. Där passerar ett system av bäckar som skurit ner i marken och bildat små raviner. Granskogen omkring har blivit tillräckligt grov för att härbärgs-era gammelgranslav *Lecanactis abietina* och aspinslaget är stort. På en gammal hagmark med glesa aspar växer fina bålav av läderlapps-lav. I nordvästra hörnet av kommunen ligger Åsbotten som var Naturskyddsföreningens kampanjskog. Skogsområdet ägs av Korsnäs som lovat att reservera det för naturvårdssyfte, antagligen som nyckelbiotop i företagets miljöcertifiering. Åsbotten är ett grönstensberg så kärlväxtfloran är också intressant. Den branta östslutningen består av granskog med gott om sälav och även en del asp. I listan på signalarter finns lunglav *Lobaria pulmonaria*, stuplav *Nephroma bellum*, bärdlav *Nephroma parile*, korallblylav *Parmeliella triptophylla*, skinnlav *Leptogium saturninum* och läderlapps-lav *Collema nigrescens*. I ett alkärr vid Grindberget, Tjärnäs, finns kornig nållav *Chaenotheca chlorella* på barken av en mycket grov klibbal. Längs den bäverbebodda Lugneån finns *Stenocybe pullatula* som lever på smala gråalkvistar längs ån. Den är inte

tidigare registrerad från Gästrikland (Tibell 1999). Den är troligen inte så ovanlig, men då den består av några tiondels millimeter höga grenade "nålar" är den lätt att förbise.

Kalk

I Hofors-Torsåkerstrakten hittar man flera grönstensområden och det finns även ett antal körtlar av urbergskalk. De flesta av dessa körtlar har varit utsatta för brytning och på gula kartan är ett tiotal kalkbrott utmärkta. Fyra av dem har jag besökt och i kalkbrotten är lavfloran mycket annorlunda. Mina kunskaper om kalkstenslavar är begränsade så det är inte frågan om några inventeringar utan snarare stickprov. I det största brottet, Walls kalkbrott, har jag hittat guld-orangelav *Caloplaca chrysodeta* som är rödlistad i kategori NT. Det är en steril lav vars bålyta helt är upplöst i soral. Därför associerades den tidigare med mjöllavarna och hette då *Leproplaca ch.* Nu har den förts till *Caloplaca* och precis som många av sina släktingar är den starkt orange och har K+ röd reaktion. Den växer glest utspritt på svagt basiska lodytor. Den ser ut att föredra stråk som tidvis är översilade. Flera av de kända lokalerna är gamla kalkbrott i Bergslagen (Arup 1999). I närheten av Barkhyttan ligger ett kalkbrott på Kalkberget. Här finns en lav som har sin svenska huvudutbredning i fjällens kalktrakter, nämligen gipsgroplav *Diplochistes gypsosaeus* Foucard 2001. Den har precis som de andra groplavarna djupt konkava apotecier med grå skiva och tjock skorpartad bål, men gipsgroplavens bål är slät, starkt vitpruinös och något mjö-

lig. Från det exemplar jag pillade på var det lätt att lossa en bit från underlaget. Några stora konstgjorda sluttande "kala" stenytor visade sig vid närmare studier vara ludna av en lav. Det var *Thermutis velutina* som består av kuddar av ett par millimeter långa trådar som i det här fallet var yttäckande. Dess algkomponent är cyanobakterier av släktet *Scytonema* som bara finns i ett fåtal svenska lavar. Andra funna lavar är *Lempholemma polyanthes* och kalkspricklav *Acarospora glaucocarpa*. Anders Nordin besökte två av kommunens kalkbrott på åttio-talet Nordin 1985. Från dessa rapporterade han bland annat kalkjordlav *Catapyrenium cinereum*, flikig skinnlav *Leptogium gelatinosum*, kalkgytterlav *Fuscopannaria praetermissa*, småfruktig guldskivlav *Protoblastenia incrustans* och liten svartstjärna *Sagiolechia protuberan*. Av dessa har jag stött på flikig skinnlav och småfruktig guldskivlav på senare år.

Hällmarker

På i landskapet uppskjutande berg har några i fjällen vanliga men i låglandet något mindre vanliga arter hittats. På Söderåsen lyser vindlav *Ophioparma ventosa* upp block och på Högståsen i norra delen av kommunen har jag hittat de vackra små rosetterna av strällav *Umbilicaria cylindrica*. En art som i Nordic Lichen Flora (Tibell 1999) saknar prick för Gästrikland är sprödlav *Sphaerophorus fragilis* men i Hofors-Torsåker har jag hittat den på åtminstone fyra lokaler utspridda över hela kommunen. På Klocksberg har Anders Nordin hittat violettgrå tagellav *Bryoria*

nadvornikiana på ett ovanligt substrat. Här växer den normalt skogsknutna laven på nordvända, något skuggade lod-
tytor. Det finns även en gammal uppgift
härifrån på fjälltagellav hittad av Ahlner
1934 (UPS 2000). Den har dock inte
kunnat återfinnas.

Referenser:

Arup, U 1999. *Faktablad: Caloplaca chrysodeta*- guldorangelav. ArtData-
banken, Uppsala.

Foucard, T. 2001. *Svenska skorplavar och svampar som växer på dem*. Inter-

publishing, Stockholm.

Nordin, A. 1985. *Brev till Barbro Ris-
berg oktober 1985*.

Risberg, B. 1986. *Något om floran i
Torsåkers socken*. Växter i Hälsingland
och Gästrikland. Årgång 4 nummer 1.
Gävleborgs Botaniska Sällskap.

Tibell, L. 1999. *Calicioid lichens and
fungi*. Nordic Lichen Flora Vol. 1. Bo-
huslän '5, Uddevalla.

UPS 2000. *Fytoteket*. Utdrag ur
herbariets databas från internet. Evolu-
tionsmuséet, Uppsala.

Artlista:

Art	Svenskt namn	Uppgiftslämnare
Telochistales		
<i>Caloplaca flavorubescens</i>	asporangelav	NGU
<i>Caloplaca chrysodeta</i>	guldorangelav	NGU
<i>Caloplaca citrina</i>	mjölig orangelav	NGU
<i>Caloplaca holocarpa</i>	liten orangelav	NGU
<i>Caloplaca ferruginea</i>	rostlav	NGU
<i>Xanthoria parietina</i>	vägglav	BRI
<i>Xanthoria candelaria</i>	ljuslav	NGU
Peltigeriales		
<i>Lobaria pulmonaria</i>	lunglav	BRI
<i>Nephroma bellum</i>	stuplav	NGU
<i>Nephroma arcticum</i>	norrlandslav	BRI
<i>Nephroma parile</i>	bårdlav	NGU
<i>Peltigera membranacea</i>	tunn filtlav	NGU
<i>Peltigera praetextata</i>	fjällig filtlav	NGU
<i>Peltigera polydactyla</i>	trevarlav	AN
<i>Peltigera neopolydactyla</i>	nordlig trevarlav	NGU
<i>Peltigera leucophlebia</i>	ådrig torsklav	AN
<i>Peltigera didactyla</i>	styverlav	RM
<i>Peltigera degenii</i>	tunn trevarlav	NGU
<i>Peltigera aphthosa</i>	torsklav	BRI
<i>Peltigera rufescens</i>	krusig filtlav	AN
<i>Peltigera canina</i>	filtlav	BRI

Art	Svenskt namn	Uppgiftslämnare
<i>Solorina saccata</i>	säcklav	BRI
<i>Placynthium nigrum</i>	bläcklav	NGU
Lecanorales		
<i>Acarospora glaucocarpa</i>	kalkspricklav	NGU
<i>Japewia subaurifera</i>	-	LEM
<i>Calicium denigratum</i>	blanksvart spiklav	NGU
<i>Calicium viride</i>	grön spiklav	NGU
<i>Calicium trabinellum</i>	gulkantad spiklav	NGU
<i>Calicium salicinum</i>	kopparspiklav	NGU
<i>Calicium glaucellum</i>	svart spiklav	NGU
<i>Cyphelium inquinans</i>	sotlav	NGU
<i>Thelomma ocellatum</i>	thelomma	NGU
<i>Candelariella xanthostigma</i>	grynig ägglav	NGU
<i>Candelariella vitellina</i>	ägglav	NGU
<i>Cladonia sulphurina</i>	trasig pöslav	NGU
<i>Cladonia cornuta</i>	syllav	BRI
<i>Cladonia rangiferina</i>	grå renlav	BRI
<i>Cladonia pyxidata</i>	trattlav	BRI
<i>Cladonia pleurota</i>	mjölig cochenillav	NGU
<i>Cladonia stellaris</i>	fönsterlav	BRI
<i>Cladonia arbuscula</i>	gulvit renlav	BRI
<i>Cladonia gracilis</i>	stängellav	BRI
<i>Cladonia furcata</i>	rislav	NGU
<i>Cladonia uncialis</i>	pigglav	NGU
<i>Cladonia crispata</i>	taggig bägarlav	BRI
<i>Cladonia bellidiflora</i>	blombägarlav	NGU
<i>Cladonia coccifera</i>	kochenillav	BRI
<i>Cladonia squamosa</i>	fnaslav	NGU
<i>Cladonia cenotea</i>	puderlav	NGU
<i>Cladonia fimbriata</i>	naggbägarlav	BRI
<i>Collema fuscovirens</i>	kalkgelélav	AN
<i>Collema subnigrescens</i>	aspgelélav	NGU
<i>Collema nigrescens</i>	läderlappsav	NGU
<i>Leptogium teretiusculum</i>	dvärgtufs	NGU
<i>Leptogium saturninum</i>	skinnlav	SH
<i>Leptogium gelatinosum</i>	flikig skinnlav	AN
<i>Leptogium lichenoides</i>	traslav	NGU
<i>Hypocenomyce scalaris</i>	flarnlav	SH
<i>Psilolechia lucida</i>	citrongul skivlav	NGU
<i>Mycoblastus sanguinarius</i>	blodlav	NGU

Art	Svenskt namn	Uppgiftslämnare
<i>Ophioparma ventosa</i>	vindlav	NGU
<i>Pannaria pezizoides</i>	gytterlav	AN
<i>Parmeliella triptophylla</i>	korallblylav	NGU
<i>Fuscopannaria praetermissa</i>	kalkgytterlav	AN
<i>Fuscopannaria leucophaea</i>	fjällig gyttelav	NGU
<i>Alectoria sarmentosa</i>	garnlav	BRI
<i>Arctoparmelia centrifuga</i>	vinterlav	BRI
<i>Bryoria fuscescens</i>	manlav	BRI
<i>Bryoria capillaris</i>	grå tagellav	BRI
<i>Bryoria furcellata</i>	nästlav	NGU
<i>Bryoria nadvornikiana</i>	violettagrå tagellav	BRI
<i>Bryoria fremontii</i>	talltagel	NGU
<i>Cetraria islandica</i>	islandslav	BRI
<i>Cetraria sepincola</i>	gårdsgårdslav	BRI
<i>Cetraria ericetorum</i>	smal islandslav	NGU
<i>Cetraria odontella</i>	dvärgshedlav	NGU
<i>Cetraria chlorophylla</i>	brämlav	NGU
<i>Evernia prunastri</i>	slånlav	BRI
<i>Hypogymnia farinacea</i>	grynig blåslav	NGU
<i>Hypogymnia tubulosa</i>	pukstockslav	NGU
<i>Hypogymnia physodes</i>	blåslav	BRI
<i>Melanelia disjuncta</i>	brunsvart sköldlav	NGU
<i>Parmelia sulcata</i>	skrynkellav	NGU
<i>Parmelia saxatilis</i>	färglav	BRI
<i>Parmeliopsis hyperopta</i>	vedlav	NGU
<i>Parmeliopsis ambigua</i>	stocklav	BRI
<i>Platismatia glauca</i>	näverlav	BRI
<i>Pseudevernia furfuracea</i>	gällav	BRI
<i>Usnea subfloridana</i>	kort skägglav	BRI
<i>Usnea filipendula</i>	skägglav	BRI
<i>Usnea hirta</i>	luddig skägglav	NGU
<i>Vulpicida pinastri</i>	granlav	BRI
<i>Xanthoparmelia somloënsis</i>	smalflikig kaklav	NGU
<i>Xanthoparmelia conspersa</i>	kaklav	NGU
<i>Anaptychia ciliaris</i>	allélav	NGU
<i>Physcia tenella</i>	finlav	NGU
<i>Physcia caecia</i>	stoftlav	NGU
<i>Physcia aipolia</i>	rosettlav	NGU
<i>Physcia adscendens</i>	hjälmrosettlav	NGU
<i>Physconia enteroxantha</i>	gulkantad dagglav	NGU

Art	Svenskt namn	Uppgiftslämnare
<i>Physconia distorta</i>	dagglav	NGU
<i>Mycobilimbia carneoalbida</i>	knopplav	NGU
<i>Protoblastenia incrustans</i>	småfruktig guldskevav	AN
<i>Ramalina farinacea</i>	mjällig brosklav	NGU
<i>Ramalina pollinaria</i>	spatelbrosklav	NGU
<i>Rhizocarpon geographicum</i>	kartlav	BRI
<i>Sphaerophorus fragilis</i>	sprödlav	NGU
<i>Stereocaulon paschale</i>	påskrislav	BRI
<i>Leproloma membranaceum</i>	mjöllav	NGU
Ostropales		
<i>Graphis scripta</i>	skriftlav	NGU
<i>Diploschistes gypsaceus</i>	gipsgroplav	NGU
<i>Diploschistes scruposus</i>	groplav	NGU
Verrucariales		
<i>Catapyrenium cinereum</i>	kalkjordlav	AN
<i>Dermatocarpon miniatum</i>	sipperlav	NGU
<i>Dermatocarpon luridum</i>	bäcklav	NGU
Arthoniales		
<i>Arthonia leucopellaea</i>	kattfotslav	NGU
<i>Arthonia radiata</i>	fläcklav	NGU
<i>Chrysothrix chlorina</i>	grönt gulmjöl	NGU
<i>Lecanactis abietina</i>	gammelgranslav	NGU
Pyrenulales		
<i>Acrocordia cavata</i>	liten punktlav	NGU
Lichinales		
<i>Lempholemma polyanthes</i>	-	NGU
<i>Thermutis velutina</i>	-	NGU
Pertusariales		
<i>Ochrolechia microstictoides</i>	-	NGU
<i>Pertusaria amara</i>	bitterlav	NGU
Agyriales		
<i>Placynthiella icmalea</i>	koralltorvav	NGU
<i>Trapeliopsis granulosa</i>	knotterlav	RM
<i>Xylographa vitiligo</i>	mjällig xylographa	NGU
<i>Xylographa parallela</i>	strecklav	NGU
Mycocaliciales		
<i>Chaenothecopsis consociata</i>	-	NGU
<i>Mycocalicium subtile</i>	-	NGU
<i>Stenocybe pullatula</i>	-	NGU

Art	Svenskt namn	Uppgiftslämnare
Okänd ordning		
<i>Baeomyces rufus</i>	hattlav	NGU
<i>Chaenotheca chlorella</i>	kornig nållav	NGU
<i>Chaenotheca chrysocephala</i>	grynig nållav	NGU
<i>Chaenotheca ferruginea</i>	rostfläckig nållav	NGU
<i>Chaenotheca trichialis</i>	grå nållav	NGU
<i>Chaenotheca brachypoda</i>	gul nållav	NGU
<i>Chaenotheca brunneola</i>	vednål	NGU
<i>Chaenotheca furfuracea</i>	äragnål	NGU
<i>Sagiolechia protuberans</i>	liten svartstjärna	AN
<i>Icmadophila ericetorum</i>	vitmosslav	SH
<i>Microcalicium disseminatum</i>	ärgspik	NGU
<i>Thelocarpon epibolum</i>	-	RM
<i>Lasallia pustulata</i>	tuschlav	BRI
<i>Umbilicaria deusta</i>	svedlav	NGU
<i>Umbilicaria hyperborea</i>	nordlig navellav	NGU
<i>Umbilicaria polyphylla</i>	glatt navellav	NGU
<i>Umbilicaria cylindrica</i>	strållav	NGU
<i>Umbilicaria polyrrhiza</i>	bronsnavellav	NGU
<i>Cystocoleus ebeneus</i>	sammetslav	NGU

Uppgiftslämnare:

AN: Anders Nordin

BRI: Barbro & Lennart Risberg

LEM: Lars-Erik Muhr

NGU: Nicklas Gustavsson

RM: Roland Moberg

SH: Stig Höglom

Vippstarr *Carex paniculata* Ny drömväxt i Gästrikland

Peter Ståhl, Ove Lennström och Gunni Hedqvist

Vi (Gunni och Ove) befinner oss i Vibhyttan, vid en av alla dessa hyttor det finns så gott om i Gästrikland. Det är en vacker liten by och skulle göra sig som vykortsmotiv denna idylliska sommardag den 9 juli 2002. Hyttbäcken ringlar betagande genom byn omgiven av de gamla bruksbyggnaderna. Hyttområdet med masugn och smedja, vilka hämtat sin energi från bäcken, ligger sedan slutet av 1860-talet öde, och tjänstgör idag som sommarbostäder och kulturbegivenhet i turistsatsningen Järnriket Gästrikland. Gräsmattan, med mid-sommarstång, nedanför den stora gräsklädda slagghögen är smyckad med rödkämpar, lika talrika som maskrosor i en välgödd försommarhage.

Helt allena invid den nedre av dammarna i bäcken, hittar vi en gigantisk starrtuva nästan som vore den planterad. Det finns ingen som planterar starr säger Gunni, vår av trädgårdsodling erfarna inventerare. Stråna är 1 till 1½ m långa och böjer ut över tuvan som härigenom blir flera meter bred. Tankarna går till plattstarr och rankstarr som inte är så ovanliga här. Men mest liknar den tagelstarr *Carex appropinquata* som är en stor raritet i Torsåker. Men bladen är för breda (5 mm) och saknar basens tagellikla fibrer. Efter en stunds resultatlöst examinerande tar vi med några strån för konsultation.

Så småningom når ett beläggex. vår floraprojektledare (Peter) som till stor

förtjusning preliminärt bestämmer den till vippstarr *Carex paniculata*, vilket också Gunni kommit fram till efter att ha tejpats upp mängder av fruktgömmen med tydlig vingkant framför stereoluppen, men avfört slutsatsen som orimlig.

Några dagar senare görs ett nytt besök i byn av Peter och Gunni. Det visar sig snart att förekomsten består av ett 50-tal tuvor. I forsen vid utloppet av dammen där den upptäcktes växer fyra tuvor i en öppen forsmiljö med bunkestarr *Carex elata*, fackelblomster *Lythrum salicaria*, älggräs *Filipendula ulmaria*, sengröe *Poa palustris* och klibbal *Alnus glutinosa*. Botten av strömmarna täcks av grovt slaggstensgrus. I samma miljö vid utloppet av övre dammen växer ytterligare fyra stora tuvor tillsammans med klibbal *Alnus glutinosa*, ask *Fraxinus excelsior*, stor igelknopp *Sparanium erectum*, topplösa *Lysimachia thyrsiflora*, bunkestarr *Carex elata*, älggräs *Filipendula ulmaria*, frossört *Scutellaria galericulata* m.fl.

De flesta tuvorna finns emellertid runt Övre dammen i en halvöppen dammiljö omgiven av klippta gräsmattor. I princip kantas dammen av en enkel rad av vippstarrtuvor. Här och var finns också någon bunkestarrtuva och enstaka tuvstarrtuvor *Carex cespitosa*. Övre dammen består egentligen av två dammar avskilda av en liten gårdsväg. Den norra delen grävdes enligt uppgift på

mitten av 1970-talet. Möjligen kan vippstarren ha kommit in i samband med detta. Helt purfärsk är den uppenbarligen inte. Den har ju hunnit bildat fullvuxna sekundära tuvor nedströms huvudförekomsten.

Kanske har den kommit in långt tidigare med bergsbruket. Vibyhyttan omnämns första gången 1561. I hyttan fanns en ugn och 2 hammarsmedjor som drevs av vattenkraften från Hyttbäcken. Bruket tillverkade och smidde tackjärn. Men produktionen var liten och hyttan var bara i drift så länge vattenkraften räckte, dvs. några månader per år. I likhet med andra hyttor överlevde Vibyhyttan inte bruksdöden på 1800-talet. Men om vippstarren inkom under bruks-epoken så var det i alla fall en verksamhet med transporter av malm, tackjärn, byggnadsmaterial m.m. som pågick i över 300 år.

Man kan tycka att en så uppseendeväckande växt borde ha upptäckts tidigare. Torsåkers flora är förvisso dåligt undersökt före 1980-talet då Barbro och Lennart Risberg började kartlägga florran. Bland alla de 16 000 litteratur- och herbarieuppgifterna vi läst in finns inte en enda uppgift från Vibyhyttan. Här finns annars arter som vildlin *Linum catharticum*, ängsgentiana *Gentianella amarella*, tibast *Daphne mezereum* och trolldruva *Actaea spicata* som säkert skulle ha uppmärksamats om någon av våra namnkunniga botanister besökt platsen.

Barbro Risberg besökte emellertid Vibyhyttan 1987 och 1988 under inventeringen av Torsåkers flora. Hon besökte både Övre och Nedre dammen. Vid den

övre växte ganska rikligt med något som liknade tuvstarr men som bedömdes osannolik och aldrig bekräftades. Det förefaller därför högst osannolikt att Barbro skulle ha förbisett vippstarren om den fanns kring dammarna vid detta tillfälle. Möjligen har den levt ett undanskymt liv tidigare och nu ökat i antal men mycket talar nog ändå för att den kommit in i sen tid. Barbro's intryck, efter att besökt platsen på nytt, är att vegetationen nu är tätare och mera högvuxen. Vippstarren har uppenbarligen trängt tillbaka tuvstarren som nu för ett undanskymt liv vid sidan av sin större släkting.

Vippstarren förekommer sällsynt i södra Fennoskandien. I Uppland är den känd från ett par gamla lokaler i Stockholm och från en lokal i Vendel (Almqvist, 1929 samt Jonsell m.fl. 1997). Mellan Vendel och Vibyhyttan är avståndet ca 8 mil. I Södermanland finns 11 lokaler. Här uppges den ibland uppträda som kolonisationsväxt vid tämligen nyanlagda diken och dammar, troligen långspridd med fåglar (Rydberg & Wanntorp, 2001).

Vippstarren tillhör kategorin drömväxter. Sådana arter som finns i angränsande landskap och som med större eller mindre sannolikhet skulle kunna påträffas under inventeringen av Gästriklands flora. Med tanke på hur ovanlig den är i Uppland är fyndet ändå en fantastisk överraskning. Vi hade nog satsat pengarna på någon mer närbelägen granne som till exempel lundstarr *Carex montana* och i första hand riktat blicken mot södra eller sydöstra delen av landskapet. Dessbättre är ju landskapsfloristiken fortfarande befriande oförutsägbart.

Citerad litteratur

Almquist, E. 1929. *Upplands vegetation och flora*.

Jonsell, L m.fl. 1997 Projekt Upplands

flora, halvtidsrapport. *Daphne* 8, supplement 1

Rydberg, H: & Wanntorp, H-E. 2001. *Sörmlands flora*.

Kan en mykolog göra några fynd på vintern?

Erik Sundström

Det är en gammal fördom att man skall vara ute i naturen på sommaren om man är botanist, och på hösten om man är mykolog, och dessemellan stanna hemma och sortera fynden.

Jag gjorde ett litet besök i mitten av februari i en sumpskog med gråvide vid Säljan, där See-diket rinner ut i Storsjön. På stammar och grenar av några närliggande buskar fanns då följande svampar:

Eldticka *Phellinus igniarius* är hovformig med bruna porer och rund kant där färgen går över till grå. Översidan är grå, mörknande till svart och sällan sprucken. Som död blir den svart och äts av skalbaggar.

Sälgticka *Phellinus conchatus* är hård, ljus gråbrun på porerna, oftast med svart skarp utskjutande hattkant upptill, ibland resupinat med tendens att fylla ut mellanrummen mellan listerna av uppsprucken bark.

Kuddticka *Phellinus punctatus* är hård, ljus rödbruna porer, resupinat och med tiden tjock med slät kant som blir alltmer pappersliknande grå utan porer.

Rostticka *Phellinus ferruginosus* är en mörkbrun, resupinat ticka med mörkbrun slät sammetsliknande kant.

Klyvporing *Schizopora paradoxa* är en vit resupinat ticka där med tiden porerna växer ut till oregelbundna tänder, ofta tillplattade flikformade.

Kantöra *Hymenochaete tabacina* är en skinnsvamp med slätt rödbrunt hymenium med smal gul kant och tätt med setor, alltså mikroskopiska brunsvarta taggar, delvis resupinat men med en mängd vågrätt utskjutande hattar som är mörkbruna med ojämna något ljusare hår.

Styvsinn *Stereum rugosum* bildar hårda ljusgrå, resupinata eller takformiga släta fruktkroppar, fleråriga vilket syns med lupp om man bryter av en bit.

Sälgnästing *Diatrype bullata* bildar små svarta kuddar på videregrenar.

Sälglätt *Cytidia salicina* bildar mörkröda resupinata geléplättar på barken, mörka i torrt väder, men ljusare uppsvällda i fukt.

Brunkrös *Tremella foliacea* är en gellésvamp med bruna halvgencmskinliga flikiga fruktkroppar.

Fagergröppa = fagersinn *Peniophora laurentii* är en köttigt uppsvällad skinnsvamp, orange och buckligt rynkad.

Vinterskivling *Flammulina velutipes* är en hattsvamp med glesa skivor, mörkt

brunorange, något genomskinlig, och svartluden seg fot.

Lilamussling *Panellus ringens* kommer på förvintern och är tunn, strimmig, lilabrun och saknar fot.

Dessutom fanns rester av en myxomycet i sporstadiet, med små vita taggiga nystan hängande på undersidan av grenar i tunna trådar, troligen en art av *Arcyria*.

Alla arterna är vanliga utom rost-tickan som har sin nordgräns i Gästrik-

land, men där jag har tagit den även på hassel och hägg.

Tre veckor senare var jag i Gysinge och mitt fyraåriga barnbarn hittade mellan snöfläckarna då två färsk exemplar av hängeskål *Ciboria caucis*, en mycket liten brun skaftad skålsvamp som har en ovanlig växttid och en mycket bestämd men originell växtplats - förra årets hängäng av al!

Ungersk blåsippa *Hepatica transsilvanica*

Åke Ågren

I Flora Nordica volym 2 och i SBT häfte 2, 2002 är ungersk blåsippa medtagen som växande i Söderhamn 1990. Det är framlidne Folke Andersson som lämnat in pressat exemplar till Fytoteket i Uppsala. Den växer här i Lervik, Sandarne i en f.d. herrgårdspark (naturpark). Herrgården som tillhörde någon sågverkspatron är riven sedan ett 50-tal år tillbaka. Området har varit igenväxande och slyigt, men för 5 år sedan röjdes och rensades här och skall väl hållas öppet även i framtiden. Jag har hört rykten om en avvikande typ av en blåsippa, och har förgäves eftersökt densamma, men nu i maj 2002 fanns här 52 blommor och över 300 blad.

Denna sippa skiljer sig från den vanliga blåsippan *Hepatica nobilis* på att kronbladen är något längre och smalare

och att bladen har flera lobber. Här växer också bl.a. blåsippa *Hepatica nobilis*, gulsippa *Anemone ranunculoides*, svalört *Ranunculus ficaria*, luktsviol *Viola odorata*, ängsnäva *Geranium pratense*, tibast *Daphne mezereum* (även med vita blommor), och bohuslind *Tilia platyphyllos*. Hotet kommer från den alltför expanderande kirskaalen *Aegopodium podagraria*. Av artnamnet *transsilvanica* att döma borde väl sippan heta rumänsk blåsippa, men nu är det så att Transsylvanien (vampyren greve Draculas hemvist) tidigare har tillhört Ungern, alltså på den tiden då artnamnet antogs. Denna art som här tycks trivas bra, torde ha förutsättningar att spridas vidare, så kom igen om 50 år så kanske den finns i hela Sandarne eller varför inte i hela kommunen?

Mosippa *Pulsatilla vernalis* från frö till blomma

Anders Delin

Mosippan är både fridlyst och rödlistad. Den hotas av brist på skogsbränder och betesdjur. De täta produktionsskogarna missgynnar den. En kortvarig tröst är att den gynnas av markberedning.

Mosippan kan kräva åtgärder för att åter utveckla livskraftiga populationer. Det är intressant att lära känna dess livsvillkor.

I trädgårdsodlingen förekommer flera sippor av släktet *Pulsatilla*. Backsippan *Pulsatilla vulgaris* är lättodlad från frö enligt böckerna och min egen erfarenhet. Den är självfertil. Jag har fått mängder av plantor från frö från en enda köpt planta. Mosippan kan enligt somliga vara svårare. Karin Berglund skriver i "Din Trädgård" 1996: "Mosippa är nästan omöjlig". Gunni Hedkvist i Årsunda har också haft problem med den trots att hon klarar att odla det mesta. Fröna gror om de sås färska, men ibland växer plantorna senare dåligt.

Under en resa i Dalarna i juni 2000 såg jag frö av mosippa i vägkanten i Bondheden, 10 km S om Transtrands kyrka och tog med mig några hem till Järbo, där jag sådde dem i mitt trädgårdsland den 9 juli. Groddplantor syntes den 6 aug. 2000. Den 11 juni 2001 planterade jag om några av dem till en låg perennrabatt i ett mycket torrt läge. De var då bara centimeterhöga. De växte bra, var under vintern täckta av en hög snövall, och kom omkring 20 april 2002 fram med gröna blad och liten blomknopp längst ned i rosettens mitt. Första

dagarna i maj hade de utslagna blommor. Trots torr senvår och ingen vattning har mosippsplantorna i denna plantering under sommaren fortsatt att växa sig allt större.

Marken som detta odlingsförsök har gjorts på är en morän med sand som dominerande inslag, med ganska mycket sten och mindre mängder påförd "matjord" av mo och mjäla. Marken är generellt mycket väl-dränerad, dels på grund av jordarten, dels på grund av att den sluttar. Höjden över havet är 110 meter och odlingszonen förmodligen 5. Backsippa trivs utmärkt här och andra torktoleranta arter som kungsljus *Verbascum thapsus*, blåeld *Echium vulgare*, smällglim *Silene vulgaris* och färgkulla *Anthemis tinctoria*.

Det jag har lärt av detta lilla odlingsförsök är att mosippan tydligen redan ett drygt år efter groning, i detta fall på hösten 2001, kan anlägga blomknoppar, som blommor påföljande vår. Det är uppenbart att det ibland går – även om det är svårt – att odla mosippsplantor, som förhoppningsvis också kan användas till utplantering på ställen där den har försvunnit och man vill ha den tillbaka. Artens tillbakagång på många ställen kanske leder till att sådana åtgärder blir angelägna, men då måste förstås också lokalerna fås att likna dem där den växte rikligare förr, med t.ex. bränning eller bete som inslag i skötsel.

Limes Norrlandicus - nord- och sydgräns inte bara för lövträd men också tickor

Erik Sundström

Gränsen mellan Norrland och Svealand brukar ur botanisk synpunkt definieras som den linje där man har 100 frostnätter per år, fler norr om linjen, färre söder om. I grova drag går linjen från Gävle till Arvika, med en utbuktning på mitten söderut till Karlskoga. De flesta ädel-lövträd finns söder om linjen, gråal och dvärgbjörk norr om linjen. I Gästrikland ligger söder om Limes bara Dalälvsområdet och kustremsan.

Många svampar har utbredningsgräns i Gästrikland, en del därför att deras vanliga värdväxt eller symbiosväxt har sin gräns där, och det gäller särskilt de som är beroende av ädla lövträd. Andra är själva klimat känsliga eller beroende av urskog som knappast finns söder om Limes. Det kan vara särskilt intressant att se på tickorna, eftersom de har längre säsong än andra svampar, ofta är fleråriga, och eftersom utbredningskartor baserade på Ticksällskapets inventering har redovisats i WWS-rapporten Tickor i Sverige, red. Dan Olofsson 1996. Här följer några exempel bland mina egna fynd av tickor från Gästrikland:

Sydliga arter

Granmusslingen *Gloeophyllum abietinum* påminner om den mycket vanligare släktingen vedmusslingen *G. sepiarium* som finns överallt på stubbar, stolpar, trädgårdsbänkar och roddbåtar, men granmusslingen har bredare och glesare

lameller med skarp kant utan tendens att bilda labyrinth, och är mörkare brun. Den finns på granlågor i södra Sverige och jag har tagit den vid Kratte i Torsåker.

Almtickan *Inonotus ulmicola* liknar den över hela landet vanliga sprängtickan *I. obliquus* som först växer många år som svarta blomkålsliknande klumpar på stammen av stora björkar, ibland klibbal, innan den bildar ett brunt porlager mellan veden och barken och sedan spränger bort barken genom att bilda upphöjda valkar på porlagret. Almtickan växer bara på alm och bildar inga klumpar utan direkt porlager innanför barken. Den är flerårig och bildar då nya porlager mellan vedens årsringar, så att veden bläddras upp som en bok. Almtickan är sydlig men finns inne i Sandviken på alléträd.

Rosett-tickan *Oligoporus floriformis* har solfjädersformade tunna sköra hattar med excentrisk fot och växer i knippen, oftast på granstubbar. Den är sydlig men har tagits några gånger i Gästrikland, av mig vid Mackmyra.

Tre arter av tickor som är bundna till ek finns vid Gysinge och nedre Dalälven, och är inte ovanliga eftersom träden vid sin nordgräns ofta har sprickor och frostsador som lätt infekteras.

Ektickan *Phellinus robustus* ser ut som en grå eldticka, men är något mer ljusgrå, och ofta nästan fyrkantig i genomskärning.

Blektickan *Pachykytospora tuberculosa* växer resupinat på undersidan av grova döda ekgrenar högt över marken, ibland även efter att grenen fallit av.

Korkmusslingen *Daedalea quercina* är grov, ljusbrun och ettårig, med tjocka lameller eller labyrinter på undersidan. Drar man med fingret där känns det precis som kork.

Busktickan *Phellinus contiguus* är liksom havtornstickan *P. hippophaecola* i stort sett bunden till havtorn, och finns där denna växer längs ostkusten upp till Eskön. Busktickan växer resupinat på undersidan av större grenar och havtornstickan hovformigt på stammarna där den kan se ut som en mycket liten ekticka.

Rosttickan *Phellinus ferruginosus* växer resupinat på olika lövträd i södra Sverige, och i Gästrikland har jag tagit den på hassel, hägg och gråvide. Den är tunn, resupinat, mörkbrun med sammetskant.

Fläcktickan *Skeletocutis nivea* finns i huvudsak på ask, både vild och odlad. Den är resupinat med små porer, och växer oftast på undersidan av fallna grenar eller stammar. Namnet kommer av att den som äldre eller vid beröring får blågrå fläckar. Den finns upp till de vilda askarnas nordgräns i Axmarbruk, men också på gamla vårdträd av ask i Torsåker.

Skumtickan *Spongipellis spumeus* är en stor vit tungformad ticka med nästan ulligt kött. Den växer i södra Sverige på många ädla lövträd, framför allt lönn, och finns ofta i alléer. Jag har tagit den vid Högbo bruk.

Hasseltickan *Dichomitus campestris* är i huvudsak bunden till hassel eller åtminstone hasselmiljöer. Den är kuddlik,

vit och lätt att känna igen då översidan ser ut som den hade grunda labyrintiska porer. Den finns överallt där det finns hassel, som i Torsåker och kring Storsjön.

Svaveltickan *Laetiporus sulphureus* är vanlig söderut på ek och finns därför längs nedre Dalälven, men har tagits en bit norrut även på asp vid Ivantjärn och på knäckepil vid Gysinge.

Tegeltickan *Daedaleopsis confragosa* med stora ojämna porer och brun ojämn men blank skorpa över grått kött och grå porer är inte ovanlig på *Salix* söder om linjen, men finns inte norr därom. Dess nära släkting skivtickan *D. septentrionalis* är något mindre och gråare med tydliga breda grå lameller och är lika vanlig norr om gränsen, på björk i öppna lägen t.ex. på myrar, och finns på många håll runt Storsjön. Den påminner något om den vanliga björkmusslingen *Lenzites betulina* som dock är hårig och ljus på översidan och har ljusare lameller ofta med en grön ton.

Nordliga arter

Violmusslingen *Trichaptum laricinum* liknar de mycket vanliga violtagging och violticka, men har glesa grenade lameller. Den växer liksom dessa på barrved, men bara i norra Skandinavien, och sydligaste fynden är vid Sävasjön i Gävle och i Yttermyre i Ovansjö.

Lapptickan *Amylocystis lapponica* är en karaktärsart på lågor i gammal gran-skog, och har en luden översida som snart blir rödbrun, och ett porlager som blir rödbrunt vid beröring. Den är utpräglad nordlig men jag har tagit den på en myrholme vid Högbo i Sandviken och i

reservatet Österbergsmuren på Ovensjö kronopark.

Den nordliga tratt-tickan *Polyporus tubaeformis* är en nordlig art med sydgräns i Gästrikland. Den är liten, ca 50 mm och trattformig med rödbrun glansig hatt och växer på lövved t.ex. al, björk

och *Salix* i fuktig miljö. Foten är central, brunsvart och som ung sträv. Den stora tratt-tickan *Polyporus badius* har samma färg men är minst 100 mm i diameter och finns sällsynt söderut upp till Mälardalen tillsammans med bl.a. alm och hassel.

Den blomstertid nu kommer.....

Ove Lennström

Så börjar en av våra allra käraste visor sjungen av hela svenska folket vanligtvis på skolavslutningarna. Tänk om Israel Kolmodin anat vilken "folklore" han åstadkommit, där han vandrade omkring i de Gotländska ängerna anno 1694 och fantiserade runt den svenska sommaren.

Så står jag då här denna högtidsdag, som varje skolavslutning är, och mimar med i visan som avslutar ännu ett skolar. Jag insuper texten och funderar på innehållet. Mosippan *Anemone vernalis* denna underbart vackra klenod har nu fröställningar, den blommade för mer än en månad sedan. Jag återbesökte Årsundalokalerna redan den 20 april där den stoltserade i sin sällsamma skönhet. Varför väntar då inte denna vårens pärla till efter skolavslutningarna med blomningen, så att alla sommarlediga barn får tillfälle att avnjuta dess prakt? Varför sker egentligen blomningstider med olika intervaller för våra blommor?

Vännen och före detta kollegan Olle Berglund visade mig ett mycket speciellt herbarium. Det innehåller nämligen 98 stycken blommande kärlväxter, insamlade under tiden 11 november - 16

december år 2000. Olle som numera är pensionär är mycket aktiv, och naturintresset har en given plats. Han cyklade runt i Gävletrakten under nämnda tid och samlade in växterna till herbariet. Lokalerna han besökt är efter kusten: Bönan, Sjötorp, Golfbanan vid Fredrikskansbron och Vårvik. Dessutom besökte han Konsumlagret vid Gavleåns utlopp, Åkermans kulle vid före detta I 14, Södra kolonin vid Sörby urfjäll och Älgsjövägen vid timmerrännan mellan Grinduga och Gävle. Jag lånade herbariet därför att jag tyckte att växterna under denna unika insamlingstid var värd att dokumentera, därav denna artikel.

Hur var då de yttre förhållandena under denna tid? Sex dagar hade heldagsregn. Under 22 dagar var det mulen och av dessa hade 12 dagar inslag av regn. Fem dagar hade halvklart väder men en dag övergick i mulen väder och regn. Endast 3 dagar hade sol och även då beslöjades himlen delvis med inslag av moln. Temperaturen pendlade mellan +2°C och +8°C. Minimitemperaturerna uppmättes den 17 november och 21 november. Maximitemperaturer inträffade

den 30 november och 6 december. Den 1 december var temperaturen +4°C men sjönk mot kvällen till 0°C. Först den 17 december var temperaturen åter nere på 0°C för att den 19 december ha sjunkit till -4°C. Den 21 december hade vi riktig vintertemperatur, -21°C.

Herbariet innehöll följande blommande växter, numrerade och uppställda i tidsordning:

11/11	1. Renfana 2. Röllika 3. Vitklöver 4. Rödklöver 5. Knölklocka
6. Gatkamomill
7. Åkerkål 8. Baldersbrå 9. Krypnarv
12/11	10. Maskros 11. Tusensköna 12. Skelört 13. Rödplister
14. Femfingerört 15. Ärenpris
16. Korsört 17. Stormåra 18. Krustistel 19. Sandvita
20. Grässtjärnblomma
21. Skatnäva 22. Åkerkål? 23. Sandtrav 24. Prästkrage
14/11	25. Blomsterlupin 26. Pensé (ej på odlat område) 27. Våtarv
28. Våtarv
29. Åkerkål? 30. Åkerveronika
15/11	31. Åkerviol 32. Jordrök 33. Revormstörel 34. Lomme
35. Sumpfräne? 36. Hundkäs
37. Humlelusern 38. Bergkårel 39. Vit sötväppling 40. Svinmolke
16/11	41. Kråkvicker 42. Åkerveronika 43. Ljung 44. Sandtrav
45. Revsmörblomma
46. Liten blåklocka 47. Sommargyllen
17/11	48. Stormåra 49. Smultron 50. Vitplister 51. Bockrot
52. Vårfingerört?
19/11	53. Trädgårdsveronika?
21/11	54. Rödblåra 55. Sandvita 56. Nysört 57. Majsmörblomma?
22/11	58. Färgkulla 59. Hönsarv
25/11	60. Blodrot 61. Sandnarv
26/11	62. Löktrav
27/11	63. Blåeld
1/12	64. Åkersenap?
2/12	65. Ängsnäva? 66. Styvmorsviol 67. Svinmolke
6/12	68. Rödblåra
11/12	69. Fibbla 70. Ängsklocka? 71. Trädgårdsveronika? 72. Renfana
73. Röllika 74. Grässtjärnblomma
12/12	75. Rödplister 76. Korsört 77. Grässtjärnblomma 78. Lomme
79. Lomme
80. Skogsklöver 81. Skogsklöver 82. Maskros 85. Röllika
14/12	83. Åkerkål 84. Prästkrage 86. Baldersbrå 87. Styvmorsviol
88. Fyrkantig johannesört 89. Färgkulla 90. Liten blåklocka 91. Vitplister
15/12	92. Åkerviol 93. Myskmalva 94. Rödplister
16/12	95. Fyrkantig johannesört 96. Jordrök 97. Sandtrav 98. Smultron

Artbestämningarna är gjorda av följande: Kjell Wallin: nr 2, 12, 17, 19-22, 24, 29, 30-34, 35, 37-51, 52-68, 72-98. Författaren: 70, 30 och 42. Olle Berglund med

hjälp av Kjell Wallin: övriga. Frågetecken betyder osäker artbestämning p.g.a. ofullständigt herbariematerial.

Artlista:

Svenskt namn	vetenskapligt namn
Rödblåra	<i>Silene dioica</i>
Våtarv	<i>Stellaria media</i>
Grässtjärnblomma	<i>Stellaria graminea</i>
Hönsarv	<i>Cerastium fontanum</i>
Sandnarv	<i>Arenaria serpyllifolia</i>
Krypnarv	<i>Sagina procumbens</i>
Revmörblomma	<i>Ranunculus repens</i>
Majsmörblomma	<i>Ranunculus auricomus</i>
Skelört	<i>Chelidonium majus</i>
Jordrök	<i>Fumaria officinalis</i>
Åkerkål	<i>Brassica rapa</i>
Åkersenap	<i>Sinapis arvensis</i>
Bergkärel	<i>Erysimum strictum</i>
Löktrav	<i>Alliaria petiolata</i>
Sandtrav	<i>Cardaminopsis arenosa</i>
Sommargyllen	<i>Barbarea vulgaris</i>
Sumpfräne	<i>Rorippa palustris</i>
Lomme	<i>Capsella bursa-pastoris</i>
Sandvita	<i>Berteroa incana</i>
Femfingerört	<i>Potentilla argentea</i>
Vårfingerört	<i>Potentilla crantzii</i>
Blodrot	<i>Potentilla erecta</i>
Smultron	<i>Fragaria vesca</i>
Kråkvicker	<i>Vicia cracca</i>
Vit sötväppling	<i>Melilotus albus</i>
Humlelusern	<i>Medicago lupulina</i>
Vitklöver	<i>Trifolium repens</i>
Skogsklöver	<i>Trifolium medium</i>
Rödklöver	<i>Trifolium pratense</i>
Blomsterlupin	<i>Lupinus polyphyllus</i>
Ängsnäva	<i>Geranium pratense</i>
Skatnäva	<i>Erodium cicutarium</i>
Revormstörel	<i>Euphorbia helioscopia</i>

Svenskt namn	vetenskapligt namn
Myskmalva	<i>Malva moschata</i>
Fyrkantig	
johannesört	<i>Hypericum maculatum</i>
Styvmorsviol	<i>Viola tricolor</i>
Pense	<i>Viola x wittrockiana</i>
Åkerviol	<i>Viola arvensis</i>
Hundkåx	<i>Anthriscus sylvestris</i>
Bockrot	<i>Pimpinella saxifraga</i>
Ljung	<i>Calluna vulgaris</i>
Stormåra	<i>Galium album</i>
Blåeld	<i>Echium vulgare</i>
Rödplister	<i>Lamium purpureum</i>
Vitplister	<i>Lamium album</i>
Ärenpris	<i>Veronica officinalis</i>
Trädgårds- veronika	<i>Veronica persica</i>
Åkerveronika	<i>Veronica agrestis</i>
Knölklocka	<i>Campanula rapunculoides</i>
Ängsklocka	<i>Campanula patula</i>
Liten blåklocka	<i>Campanula rotundifolia</i>
Krustistel	<i>Carduus crispus</i>
Rölrika	<i>Achillea millefolium</i>
Nysört	<i>Achillea ptarmica</i>
Färgkulla	<i>Anthemis tinctoria</i>
Baldersbrå	<i>Tripleurospermum perforatum</i>
Gatkamomill	<i>Matricaria matricarioides</i>
Prästkrage	<i>Leucanthemum vulgare</i>
Renfana	<i>Tanacetum vulgare</i>
Korsört	<i>Senecio vulgaris</i>
Tusensköna	<i>Bellis perennis</i>
Maskros	<i>Taraxacum sp</i>
Fibbla	<i>Hieracium sp.</i>
Svinmolke	<i>Sonchus asper</i>

Då blombildning måste till för artens fortbestånd, kan man ha funderingar över varför växterna blommar vid olika tidter

under vår korta sommar. De normala intervallerna kan också förskjutas högst påtagligt. Historien om skomakaren som

med skylt anslog "stängt mellan hägg och syren" kunde få olika lång semester beroende på omvärldsfaktorerna.

För att blombildning skall ske krävs yttre signaler som skapar ett hormonellt stimulus. Impulsen utifrån är vanligen en fotoperiodisk induktion (påverkan av ljus) eller en termoiduktion (påverkan av temperatur), ofta en samverkan mellan båda. Tvärtemot vad man kan tro kan en mild vinter leda till en försenad knoppsprickning hos våra fruktträd.

Då vintervilan bryts, sker det olika lätt hos olika arter och är temperatur inte ljusbetingad. Terofyterna (de värgroende annuellerna) har enbart sin fröeserv att lita till. Försök med backtrav *Arabidopsis thaliana* har visat att den är redo att blomma 20 dagar efter groning.

Vad är det då som orsakar groning hos frön som egentligen borde ha gått i vintervila? Frågan har av naturliga skäl inget entydigt svar men sannolika hypoteser finnes. Frövilan kontrolleras av en mängd yttre och inre faktorer vilka samverkar på ett för växten ändamålsenligt sätt. Kanske rådande temperaturintervall och det myckna regnandet gjort att den mikrobiologiska aktiviteten påverkat fröskalen så att groningsinhibitorerna tvättats bort.

Slutligen vill jag framhålla Olle Berg-

lunds initiativ att dokumentera växtligheten under dessa mycket speciella omständigheter. När händer detta igen? Nästa år - om hundra år? Vikten av all sorts dokumentation, om ack så liten, kan aldrig nog poängteras. Birgitta Hellströms dokumentation över vädersituationen nämnda period är ett exempel, vilket besparade mig tid och pengar (SMHI tar 300 kr för dylik information) och för vilket härmed framföres ett hjärtligt tack. Kjell Wallin besparade mig också mycken tid genom att ha artbestämt många av herbariets arter, samt kontrollerat redan gjorda artbestämningar då jag fick herbariet i min hand. Jag inledde artikeln med en poets hyllning till våra växters förmåga att göra sommaren till en storslagen estetisk upplevelse. Jag tänker sluta i samma anda genom att citera några rader från en annan poet, vars innehåll tanken osökt glidit in på under arbetets gång, nämligen Karlfeldts "Höstens vår".

Nu är den stolta vår utsprungen

Den vår de svaga kalla höst.

Nu blommor heden röd av ljungen

Och hvitt av liljor älvens bröst.

Citerad litteratur:

Fries, N. 1973. Biologi 3, Fysiologisk Botanik. Almqvist & Wiksell. Stockholm

Rapportera alla fynd av rödlistade arter

Bengt Stridh

I både Hälsingland och Gästrikland bedrivs sedan närmare tio år floraväkteri av rödlistade växtarter. Floraväktarna besöker tidigare kända lokaler för de rödlistade arter och följer arternas status genom att räkna antalet plantor, bedöma fertiliteten och notera eventuella miljöförändringar. Även kontakter med markägare, kommunekologer, länsstyrelse, skogsvårdsstyrelse, ArtDatabanken etc. är en önskvärd del av arbetet. Studierna är väsentliga för att vi i framtiden ska kunna uttala om tillståndet för de rödlistade arterna och vid behov föreslå lämpliga skyddsåtgärder.

Floraväkteriet lider av det vanliga Norrlandssyndromet, att det är stora ytor som ska täckas av få personer. Många av lokalerna för de rödlistade kärlväxterna i Hälsingland är aldrig återbesökta sedan det ursprungliga fyndet gjordes, vilket i de flesta fall var på 1980-talet. Om du besöker en lokal för en rödlistad art är det därför viktigt och värdefullt att du rapporterar dina observationer till dem som är ansvariga för floraväkteriet, istället för att låta dina noteringar ligga hemma i byrålådan! Även rapporter från tidigare besök, och från utgångna lokaler, som du tidigare inte har rapporterat, är lika värdefulla och välkomna. När du lämnat din rapport är du berättigad till ett bensinbidrag enligt GÄBS normer. GÄBS kan i sin tur kvittera ut ett litet bidrag för varje besökt lokal från

ArtDatabanken, som administrerar floraväkteriet på uppdrag av Världsnaturfonden.

Det är förstås inte bara rödlistade arter som bör rapporteras in. Trots att det systematiska inventeringsarbetet i Hälsingland är avslutat, är alla nya rapporter välkomna. Sänd dem till Björn Wannberg, bjorn.wannberg@particleoptics.se eller Östra Kyrkbyn 1053, 82200 Alfta.

Huvudansvariga för floraväkteriet

Dina uppgifter lämnar du till de ansvariga för floraväkteriet enligt nedan. Är du intresserad av att bli floraväktare hör du också av dig till nedanstående personer. Alla intresserade är hjärtligt välkomna!

Hälsingland: Bengt Stridh, 021-522 58, bengt.stridh@mailbox.hogia.net

Gästrikland: Birgitta Hellström, 026-359 60, birgitta.hellstrom@ab-online.nu

Kärlväxtlokaler i Hälsingland

Följande tabell visar antalet lokaler i Hälsingland, naturtyp, latinskt och svenskt namn för de rödlistade kärlväxterna. Antalet aktuella lokaler är fynd gjorda från och med 1980, där siffran inom parentes anger hur många av dessa som idag bedöms vara utgångna. Om det står 3 (2) betyder det att fem lokaler påträffats från 1980 och att två av dessa idag bedöms vara utgångna. Några av

lokalerna ligger i angränsande landskap, vilket angetts efter det svenska artnamnet. Arter som endast påträffats före 1980 har ej tagits med i tabellen. Naturtypen anges med förkortningarna S = Skog, J = Jordbrukslandskap, U = Urbana miljöer, V = Våtmark och söt-vatten. På ArtDatabankens hemsida

<http://www.artdata.slu.se/> finner du artfaktablad med artbeskrivning, utbredning, status, ekologi, hot och åtgärder för alla rödlistade arter i Sverige. Här finns även artikeln "Floraväktare följer upp mångfald i hela landet": http://www-miljo.slu.se/publicerat/notiser/nr9_00.pdf

Akut hotad. CR = Critically Endangered.

1 SV *Carex atherodes* finnstarr

Starkt hotad. EN = Endangered.

6 (1) JS	<i>Botrychium matricariifolium</i>	rutlåsbräken
0 (1) U	<i>Dracocephalum thymiflorum</i>	rysk drakblomma
0 (1) U	<i>Festuca heterophylla</i>	skuggsvingel
3 (2) J	<i>Gentianella campestris ssp. islandica</i>	sätergentiana
0 (1) U	<i>Nepeta cataria</i>	kattmynta
0 (2-3)JU	<i>Vulpia bromoides</i>	ekorrsvingel

Sårbar. VU = Vulnerable.

ca 10 J	<i>Alchemilla heptagona</i>	sjuhörnig daggkäpa
?1 J	<i>Alchemilla oxyodonta</i>	skarptandad daggkäpa
ca 62 S	<i>Anemone vernalis</i>	mosippa
9 JV	<i>Bidens radiata</i>	grönskära
14 (6) JS	<i>Botrychium lanceolatum</i>	topplåsbräken (1 lokal i Mpd)
10 V	<i>Carex heleonastes</i>	myrstarr
4 JS?	<i>Carex pallensås</i>	starr
2 J	<i>Centaurea phrygia?</i>	finnklint?
5 (1) S	<i>Chimaphila umbellata</i>	ryl
17 S	<i>Cinna latifolia</i>	sötgräs
1 U	<i>Dianthus armeria</i>	knippnejlika
12 V	<i>Elatine orthosperma</i>	nordslamkrypa
49 (10)J	<i>Gentianella campestris ssp. campestris</i>	fältgentiana (1 lokal i Mpd)
28 S	<i>Glyceria lithuanica</i>	glesgröe
0 (1) U	<i>Lappula squarrosa</i>	piggfrö
0 (1) U	<i>Lathyrus tuberosus</i>	knölvial
1 SV	<i>Microstylis monophyllos</i>	knottblomster
25-26 JV	<i>Persicaria foliosa</i>	ävjepilört
7 V	<i>Pilularia globulifera</i>	klotgräs (2 lokaler i Dlr)
1 S	<i>Viola collina</i>	bergviol

Missgynnad. NT = Near Threatened.

5 (2)	S	<i>Botrychium boreale</i>	nordlåsbräken
41 (1)	S	<i>Botrychium multifidum</i>	höstlåsbräken (1 lokal i Mpd)
1	S	<i>Botrychium virginianum</i>	stor låsbräken
1	S	<i>Calypso bulbosa</i>	norna (DALARNA)
ca 63 (4)	JU	<i>Campanula cervicaria</i>	skogsklocka
3	V	<i>Carex bergrothii</i>	ävjestarr
24	V	<i>Crassula aquatica</i>	fyrling
20	SV	<i>Cypripedium calceolus</i>	guckusko
8	JU	<i>Draba nemorosa</i>	sanddraba
ca 33	S	<i>Epipogium aphyllum</i>	skogsfru
15	S	<i>Festuca altissima</i>	skogssvingel
30	S	<i>Galium triflorum</i>	myskmåra
10	S	<i>Geranium bohemicum</i>	svedjenäva
33	V	<i>Lycopodiella inundata</i>	strandlummer
3 (1)	V	<i>Lythrum portula</i>	rödlänke
ca 75	S	<i>Poa remota</i>	storgroe
2	S	<i>Ranunculus lapponicus</i>	lappranunkel
3 (1)	U	<i>Thymus pulegioides</i>	stortimjan
40	S	<i>Viola selkirkii</i>	skuggviol

Rättelse om fynd av åsstarr *Carex pallens*

Anders Delin

Härmed en rättelse av en uppgift som publicerades i VÄX nr 2, 2002, sid. 39. Fyndet av åsstarr i Ljusdal ska vara i Borr by och den som har gjort fyndet är Gottfrid Lidman, som bodde i Borr, strax utanför Ljusdal.

Ge oss Din e-postadress!

Anders Delin

Allt fler har e-post. Det är en överlägsen kommunikationsväg för snabb information till många personer samtidigt.

VÄX kommer ut bara tre gånger per år. Programpunkter som är planerade lång tid i förväg kan annonseras i tidskriften. Mycket annat händer dock under året, som kan vara intressant för medlemmar att känna till. En möjlighet är då att titta på föreningens hemsida, <http://www-pp.hogia.net/bengt.stridh/GABS/gabs.html> En annan och mer direkt är att få ett meddelande på sin e-postadress. Det är lätt för oss att sända ut sådan information om vi bara får veta Din e-postadress.

Meddela Birgitta Wannberg, som sköter vårt medlemsregister, vilken e-postadress Du har! Gör det på e-postadress bjorn.wannberg@particleoptics.se

Buskticka *Phellinus contiguus*, på havtorn vid Kapellskäar, Säljemar, Hille, 19 mars 2000. Foto: Anders Delin, se Erik Sundströms artikel 'Limes Norrlandicus – nord- och sydgräns inte bara för lövträd men också tickor'.

Havtornsticka *Phellinus hippophaecola*, på havtorn vid Billudden, Älvkarleby 18 juli 1978. Foto: Erik Sundström

Norra delen av Övre dammen i Vibyhyttan med en bård av vippstarr *Carex paniculata*,
näckrosor, vanlig igelknopp och två bruksankor. Foto: Peter Ståhl 20 juli 2002.

En tuva vippstarr på den nyfunna lokalen vid utloppet ur Övre dammen i Vibyhyttan,
Torsåker. Man ser också topplösa m.m. Foto: Peter Ståhl 20 juli 2002.

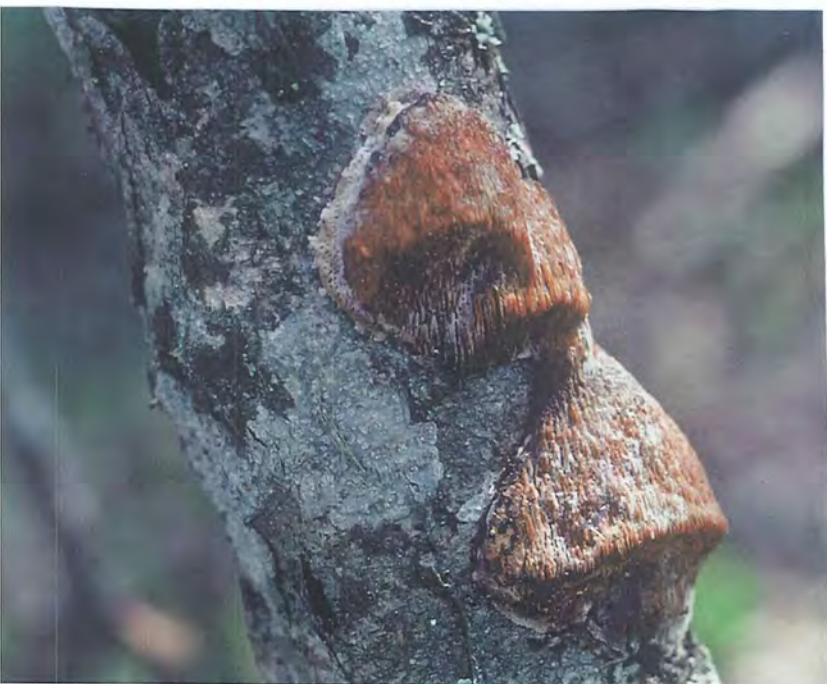

Violmussling *Trichaptum laricinum*, på gran i Svartviksberget, Delsbo, 28 maj 2000.
Foto: Anders Delin. se Erik Sundströms artikel 'Limes Norrlandicus – nord- och sydgräns inte bara för lövträd men också tickor'.

Skivticka *Daedaleopsis septentrionalis*, på björk på
Sundsberget, Segersta 29 sept. 1997. Foto: Anders Delin

Hasselticka *Dichomitius campestris*, på hassel vid
Andersby, Dannemora, 21 maj 1983. Foto: Erik Sundström

Botanik i vilda VÄSTERbotten

Anders Delin

Även den botanikintresserade människan kan bli mått på intryck och söka sig till nya kittlande upplevelser. Hon kan finna dessa på en deponi, beundrande exotiska frukter vars frön passerat den rike mannens tarmkanal eller åkt snål-skjuts på hans importör. Hon kan själv som rikeman låta sig fraktas till fjärran land och upptäcka vad andra upptäckt före henne.

Starka upplevelser kan emellertid fås på närmare håll. Det samhälle, som den botanikintresserade människan är en del av, sysslar i obygderna med en plundring som får raggen att resa sig på den som har känslor kvar i kroppen. Det svenska skogsbruket, som i broschyrer och pressmeddelanden framhåller sin förträfflighet även i fråga om naturvård, avverkar sedan begynnelsen och fortfarande i dag urskog och gammelskog.

I början var det små delar av oerhört stora urskogsarealer som togs, nu är det de sista resterna av äldre skog med de sista resterna av höga naturvärden. Snart kommer det i det svenska skogslandet - Norrlands inland - att finnas bara kalhyggen, plantskogar, ungskogar, förutom de enstaka procent av skogen som är undantagna som reservat och nyckelbiotoper.

Näversjöberget, Åsele

Satellitbilden visar en mörk rektangel på 64 hektar i ett ljust hav på ett par tusen.

Det mörka är "mörka skogen", gammelskog. Den ligger på Näversjöbergets NO-sluttning i norra delen av Åsele kommun. Vad satellitbilden inte visar, eftersom den är ett år gammal, är att en väggata har huggits in i skogen. Skogsvårdsstyrelsen (SVS) har fått en avverkningsanmälan från ägaren, Graninge, numer SCA. En tjänsteman på SVS har försökt avvärja avverkningen men saknar makt och medel. Han vill att hela skogen ska undantas från skogsbruk, men har inte befogenhet att gå längre än till att diskutera avgränsningen av en mindre nyckelbiotop inom området. Den omfattar endast några få procent av arealen.

Forskningsresan i Naturvårdens Utmarker har valt Näversjöberget som ett av sina inventeringsobjekt detta år. Vi kommer dit den 31 juli 2002 och häpnar över granarnas storlek och ålder, över mängden grova lågor, över avsaknaden av avverkningsstubbar i stora delar av skogen. De rödlistade arterna dyker upp snabbt och efter att tjugo personer har letat rätt noggrant under en hel dag kan vi konstatera att det knappast går att hitta ett enda hektar som saknar rödlistade arter.

Summeringen visar 23 rödlistade arter, varav en i hotkategori EN, sex i kategori VU och resten i NT. Detta vill Graninge/SCA avverka, trots påpekanden från SVS tjänsteman att skogen håller höga naturvärden och trots att bolaget är FSC-certifierat.

Bolaget är ogint

Vi vet att SCA:s naturvårdsansvarige, Per Simonsson, har skrivit till Skogsstyrelsen för att få en ny definition av nyckelbiotopsbegreppet. Bolaget vill bereda sig tillträde till skogar av denna typ trots att de innehåller mängder med rödlistade arter, med motiveringen att så ser en stor del av de avverkningsbara skogarna ut i Västerbottens och Norrbottens län. I detta sammanhang bör nämnas att endast ca 1 % av skogen i Åsele är skyddad genom reservatbildning.

Vi vet att vi har ett hårt motstånd att vänta från bolaget när vi kräver att bolaget ska undanta skogen på Näversjöberget från avverkning. Vi anar att bolaget kommer att försöka stycka skogen i delar med mindre naturvärden, som avverkas, och delar med högre naturvärden, som sparas. Det är vad som brukar hända när den av bolagen ofta anlitate Börje Drakenberg engageras för att granska Skogsvårdsstyrelsens avgränsningar av nyckelbiotoper - som om det vore bolagen som utövar tillsyn över SVS i stället för tvärt om. Vi planerar därför att leverera en karta över de 64 hektaren, där varje enskild hektar innehåller minst en rödlistad art. Detta borde bli ett svårt hinder att komma över.

Våra GPS-mätare är visserligen mindre precisa inne i denna täta skog än på öppen mark, men de ger oss möjlighet att ta fram underlag för denna karta. Det blir ca tjugo punkter för vardera av rosenticka, gränsticka och gammalgransskål, ett tiotal för brunpudrad nållav, o.s.v. Inventeringsrapporten, utan koordinater, följer här.

Näversjöberget, Åsele

Läge, areal, ägare
31 km N Åsele, koordinater 714899 157412, 390 - 490 m.ö.h., ägare SCA (Graninge).

Inventeringstillfällen

Inventerat av Per-Anders Persson, Sture Gustafsson och Anders Delin den 1 juli 2002, av Forskningsresan i Naturvårdens Utmarker den 31 juli 2002 och av Hans Sundström den 1-2 aug. 2002.

Skogstillstånd

Gammal, olikåldrig (- 300 år) virkesrik granskog. Tämmligen rikligt med björk, måttligt med sälg. Ett par aspar. På krönet en del gammal tall. Rikligt med lågor, även grova. Många granar med brandljud. Avverkningsstubbar av tall och gran finns i översta delen, mycket lite i slutningen mot NO.

I NO-slutningen sumpskogspartier, som ger intryck av urskog.

Artförteckningar

I artförteckningarna anges namn enligt Thomas Karlssons förteckning över Svenska kärlväxter och enligt Art-Databankens Ekologiska kataloger för mossor, lavar och svampar. Rödlistning anges enligt listan år 2000 (CR = akut hotad, EN = starkt hotad, VU = sårbar och NT = missgynnad). Om arten är signalart anges detta med "S". Arter som enligt ekologiska katalogerna indikerar höga naturvärden anges med "***".

Den som har funnit arten anges med "leg.", den som har artbestämt den med "det.". Om inget annat är angivet svarar Anders Delin för artbestämningarna.

Kärlväxter

Plattlummer *Lycopodium complanatum*
Ögonpyrola *Moneses uniflora*, S
Spindelblomster *Listera cordata*, S

Mossor

Vedtrappmossa *Anastrophyllum hellerianum*, NT

Lavar

Garnlav *Alectoria sarmentosa*, även med apothecier.
Mörk rostfläck *Arthonia incarnata*, EN, leg. et det. Toni Berglund
Rostfläck *Arthonia vinosa*, S, leg. et det. Toni Berglund
Gulnål *Chaenotheca brachypoda*, S
Kornig nållav *Chaenotheca chlorella*, S, leg. et det. Anders Delin, Toni Berglund, Hans Sundström
Brunpudrad nållav *Chaenotheca gracillima*, NT, leg. et det. Anders Delin, Toni Berglund, Hans Sundström m.fl.
Nordlig nållav *Chaenotheca laevigata*, VU, leg. et det. Anders Delin, Hans Sundström, Toni Berglund
Vitgrynig nållav *Chaenotheca subroscida*, S, leg. et det. Toni Berglund
Vitskaftad svartspik *Chaenothecopsis viridialba*, NT, leg. et det. Toni Berglund
Mjölilig dropplav *Cliostomum leprosum*, VU, leg. et det. Toni Berglund
Smalskaftslav *Cybebe gracilentia*, VU, leg. et det. Anders Delin
Sotlav *Cyphelium inquinans*, S, leg. et det. Anders Delin
Knottrig blåslav *Hypogymnia bitteri*, NT, leg. et det. Toni Berglund
Skinnlav *Leptogium saturninum*, S, leg. et det. Anders Delin, Hans Sundström
Lunglav *Lobaria pulmonaria*, S

Skrovellav *Lobaria scrobiculata*, NT, leg. et det. Anders Delin, Hans Sundström m.fl.
Barkkornlav *Lopadium disciforme*, S, leg. et det. Toni Berglund
Trädbasdynlav *Micarea globulosella*, NT, leg. et det. Toni Berglund
Ärgspik *Microcalicium disseminatum*, leg. et det. Anders Delin, Toni Berglund
Stuplav *Nephroma bellum*, S
Bårdlav *Nephroma parile*, S
Luddlav *Nephroma resupinatum*, S
Gytterlav *Pannaria pezizoides*, S, leg. et det. Anders Delin, Hans Sundström
Korallblylav *Parmeliella triptophylla*, S, leg. et det. Anders Delin
Cinnoberflamlav *Pyrrhospora cinnabarina*, S, leg. et det. Toni Berglund
Rödbrun blekspik *Sclerophora coniophaea*, NT, leg. et det. Anders Delin
Mörkfruktig xylografa *Xylographa parallela*, leg. et det. Anders Delin

Svampar

Lappticka *Amylocystis lapponica*, NT, leg. et det. Sture Gustafsson, Hans Sundström
Tickmussling *Antrodia heteromorpha*, leg. et det. Anders Delin
Stjärntagging *Asterodon ferruginosus*, NT, leg. et det. Hans Sundström
Purpurfingersvamp *Clavaria purpurea*, S, leg. et det. Anders Dahlberg
Flattoppad klubbssvamp *Clavariadelphus truncatus*, S, leg. et det. Anders Dahlberg
Trådticka *Climacocystis borealis*, S, leg. et det. Anders Delin, Hans Sundström, m.fl.
Vedtrattskivling *Clitocybe lignatilis*, NT, leg. Sture Gustafsson, det. Malte Edman
Ockraspindling *Cortinarius ochrophylus*, *, leg. et det. Birgitta Gahne

Doftskinn *Cystostereum murrarii*, NT, leg. et det. Anders Delin, Hans Sundström, m.fl.

Rosenticka *Fomitopsis rosea*, NT, leg. et det. Anders Delin, Hans Sundström, m.fl.

Dofticka *Haploporus odoratus*, NT, leg. et det. Kerstin Persson

Vitgrå vaxskivling *Hygrophorus korhonenii*, leg. et det. Anders Dahlberg

Nordvaxskivling *Hygrophorus secretanii*, leg. Karin Häggblad, det. Birgitta Gahne

Harticka *Inonotus leporinus*, NT, leg. et det. Anders Delin, Hans Sundström

Sotticka *Ischnoderma benzoinum*, leg. et det. Anders Delin

Blackticka *Junghuhnia collabens*, VU, leg. et det. Sture Gustafsson

Tvåfärgad laxskivling *Laccaria bicolor*, leg. et det. Birgitta Gahne

Gulrisk *Lactarius repraesentaneus*, leg. et det. Birgitta Gahne

Gulflockig fjällskivling *Lepiota ventriosopora*, leg. Karin Häggblad, det. Birgitta Gahne

Kötticka *Leptoporus mollis*, S, leg. et det. Hans Sundström

Granticka *Phellinus chrysoloma*

Ullticka *Phellinus ferrugineofuscus*, S, leg. et det. Anders Delin, Hans Sundström m.fl.

Björkeldticka *Phellinus lundellii*, leg. et det. Anders Delin

Gränsticka *Phellinus nigrolimitatus*, NT, leg. et det. Anders Delin, Hans Sundström m.fl.

Vedticka *Phellinus viticola*

Rynkskinn *Phlebia centrifuga*, NT, leg. et det. Anders Delin, Hans Sundström m.fl.

Klubbdyna *Podostroma alutaceum*, *, leg. et det. Anders Dahlström, Hans Sundström

Gammelgransskål *Pseudographis pini-cola*, NT, leg. Per-Anders Persson, det. Anders Delin, leg. et det. Hans Sundström

Gransillkremla *Russula favrei*, leg. et det. Birgitta Gahne

Grånande giftkremla *Russula griseascens*, leg. et det. Birgitta Gahne

Taigakremla *Russula taigarum*, leg. et det. Birgitta Gahne

Ostticka *Skeletocutis odora*, VU, leg. et det. Anders Delin, conf. Malte Edman

Stubbmuseron *Tricholomopsis decora*, leg. et det. Birgitta Gahne

Ringskråling *Tubaria confragosa*, leg. et det. Birgitta Gahne

Däggdjur

Björn *Ursus arctos*, rivna myrstackar.

Fåglar

Sparvuggla *Glaucidium passerinum*, Anders Delin, tigggläte.

Tjäder *Tetrao urogallus*, spillning.

Järpe *Bonasa bonasia*

Morkulla *Scolopax rusticola*, en flygg kull om fem fåglar.

Tretåig hackspett *Picoides tridactylus*, VU, ringhack på flera ställen

Lavskrika *Perisoreus infaustus*

Inget misstag i arbetet

Skogsnäringen brukar alltid ursäktas sig med att det är ett misstag i arbetet när de blir avslöjade i sin skövling. De brukar t.o.m. förbereda oss, pressen och marknaden med orden "vi kommer nog tyvärr att göra en del misstag även i framtiden", som för att gardera sig mot fortsatt kritik. Den förklaringen saknar trovärdighet i fallet Näversjöberget. Vi

ser i stället att det är en del i ett systematiskt plundrande av de sista gammelskogsresterna. Inte långt därifrån planeras en annan avverkning av samma bolag i en skog som också med råge uppfyller kraven på att definieras som gammelskog och som måste undantas från skogsbruk om statens och skogsägarnas mål för bevarande av biologisk mångfald ska kunna uppfyllas.

På Nybrännan, nära Tallsjöberget i Åsele, har Graninge (SCA) gjort på samma vis som på Näversjöberget: avverkningsanmält och huggit väggata in i skog som tidigare inte har kalavverkats och som har höga trädåldrar och stor mängd död ved. Vår inventering visade 19 rödlistade arter, varav en i EN och 5 i VU, se rapporten som följer.

Nybrännan, Åsele, (Graninge) SCA

Läge, areal, ägare
34 km NNO Åsele, koordinater 715102 158716, 550 - 600 m.ö.h. Fastighet Västansjö 1:30. Ägare (Graninge) SCA.

Inventeringstillfällen

Inventerat den 1 juli 2002 av Sture Gustafsson, Anders Delin och Per-Anders Persson och den 30 juli 2002 av Forskningsresan i Naturvårdens Utmarker.

Skogstillstånd

En stor skogsbrand gick igenom området på 1870-talet. Efter det har endast mycket begränsad avverkning berört området. Man ser en del stubbar efter för länge sedan avverkade granar. Det finns tall (t.ex. vid 7151004 1587153)

och gran med brandljud, sannolikt från branden 1870-talet. En granstubbe i väggatan var efter en mer än 150-årig gran. Det finns också mer än hundraårig tall och gran utan brandljud och en mängd yngre stammar. Skogen är alltså flerskiktad och olikåldrig. Rikligt med asp och sälg. Måttligt med torrträd och lågor. Enstaka brända tallågor, rikligare med medelgrova granlångor.

Vid 7150816 1586813 rinner en bäck, som här och var kantas av smala partier av sumpskog.

Kärlväxter

Plattlummer *Lycopodium complanatum*, S
Hultbräken *Phegopteris connectilis*
Skogsnäva *Geranium sylvaticum*
Kärrviol *Viola palustris*
Fjälldunört *Epilobium hornemannii*
Hönsbär *Cornus suecica*
Ögonpyrola *Moneses uniflora*, S
Torta *Cicerbita alpina*, S
Kärrfibbla *Crepis paludosa*, S
Norsknoppa *Gnaphalium norvegicum*, leg. et det. Anders Delin
Fjällskräp *Petasites frigidus*, leg. et det. Nils Andersson
Spindelblomster *Listera cordata*, S

Mossor

Vedtrappmossa *Anastrophyllum helle-rianum*, NT, leg. et det. Lotta Delin
Asphättemossa *Orthotrichum gymnostomum*, NT, leg. et det. Anders Delin
Gul parasollmossa *Splachnum luteum*, leg. et det. Ingrid Hedblom

Lavar

Rostfläck *Arthonia vinosa*, S, leg. et det. Toni Berglund

Blanksvart spiklav *Calicium denigratum*, S, leg. et det. Anders Delin
Gulnål *Chaenotheca brachypoda*, S, leg. et det. Anders Delin, Hans Sundström
Brunpudrad nållav *Chaenotheca gracilima*, NT, leg. et det. Anders Delin, Toni Berglund, Hans Sundström
Nordlig nållav *Chaenotheca laevigata*, VU, leg. et det. Toni Berglund
Vitgrynig nållav *Chaenotheca subroscida*, S, leg. et det. Anders Delin, Toni Berglund
Solfjäderlav *Cheiromycina flabelliformis*, VU, leg. et det. Toni Berglund
Dvärgbägarlav *Cladonia parasitica*, NT, leg. et det. Anders Delin
Kolflarnlav *Hypocenomyce antracophila/castaneocinerea*, S, leg. et det. Toni Berglund
Skinnlav *Leptogium saturninum*, S
Lunglav *Lobaria pulmonaria*, S
Skrovellav *Lobaria scrobiculata*, NT, leg. et det. Anders Delin, Hans Sundström
Trädbasdynlav *Micarea globulosella*, NT, leg. et det. Toni Berglund
Kortskäftad ärgspik *Microcalicium ahlneri*, S, leg. et det. Anders Delin
Ärgspik *Microcalicium disseminatum*, leg. et det. Anders Delin
Stuplav *Nephroma bellum*, S
Bårdlav *Nephroma parile*, S
Luddlav *Nephroma resupinatum*, S
Gytterlav *Pannaria pezizoides*, S, leg. Lotta Delin, det. Anders Delin, leg. et det. Hans Sundström
Kvistspik *Phaeocalicium* sp., S, leg. Hans Sundström
Rödbrun blekspik *Sclerophora coniophaea*, NT, leg. et det. Anders Delin, Toni Berglund

Svampar

Urskogsticka *Antrodia primaeva*, EN, leg. et det. Malte Edman, på undersidan av bränd grov tallåga, ca 15 m N om den nyligen huggna väggatans N kant, ungefär vid 71509 15870.
Citronticka *Antrodia xantha*, leg. et det. Malte Edman
Stjärntagging *Asterodon ferruginosus*, NT, leg. et det. Lotta Delin, Anders Delin
Trådticka *Climacocystis borealis*, S, leg. et det. Anders Delin
Rosenticka *Fomitopsis rosea*, NT
Rävticka *Inonotus rheades*, S, leg. et det. Staffan Dovärn
Laxporing *Oligoporus placentus*, VU, leg. Lillebror Hedblom, det. Malte Edman
Ullticka *Phellinus ferrugineofuscus*, S
Björkeldticka *Phellinus lundellii*, leg. et det. Anders Delin
Gränstikka *Phellinus nigrolimitatus*, NT
Stor aspticka *Phellinus populicola*, NT, leg. et det. Anders Delin, Hans Sundström
Rynkskinn *Phlebia centrifuga*, NT
Gammelgransskål *Pseudographis pini-cola*, NT, leg. et det. Hans Sundström
Gräddporing *Skeletocutis lenis*, VU, leg. et det. Malte Edman, Hans Sundström
Bäckmurkling *Vibrissea truncorum*

Fåglar

Tretåig hackspett *Picoides tridactylus*, VU, ringhack på stammar

Motstånd mot naturvård i alla delar av skogsnäringen

Graninges (SCA) avverkningsplanering på Nybrännan har kritiserats av en tjäns-teman i Sveaskog, som har skog som

gränsar till den aktuella. Sveaskog vill tydligen avstå från avverkning på sin angränsande skog. Emellertid drabbar samma kritik även detta - hela svenska folkets - bolag. Vi besökte ett Sveaskog-område som, såvitt vi har kunnat utröna, inte är undantaget från avverkning, vid Skallvattenberget i Åsele. Där ser man en tämligen gammal (ca 100 år) skog med gran, tall, björk och asp, som inte har kalavverkats, som har en hel del tall-överståndare i åldrar mellan 250 och 300 år, en del äldre gran, men som innehåller ganska små mängder död ved. Skogen har underröjts för framtida avverkning. Denna vid första ögonkastet ganska vanliga äldre produktionsskog visade sig innehålla stora mängder rödlistade arter även den. Vi fann tretton rödlistade arter, varav en i VU, se rapporten som följer. Frågan har ställts till Sveaskog: Tänker ni undanta denna skog från avverkning?

Skallvattenberget, Åsele

Läge, areal, ägare

23 km VSV Åsele, koordinater 710928 155290, 420 - 480 m.ö.h., ägare Sveaskog.

Inventeringstillfällen

Inventerat den 29 juni 2002 av Anders Delin och Kerstin och Per-Anders Persson och den 27 juli av Forskningsresan i Naturvårdens Utmarker.

Skogstillstånd

Gran-tall-skog med björk och sälk i sydslutning. Särskilt nedtill stort aspinslag. Dimensionsavverkat. Många tallar i 200-

årsåldern. Provborrade träd: Tall 290 år och gran 260 år. En annan gran hade en svårtydd borkkärna men var åtminstone 220 år. Underröjt. Måttligt med lågor och stående död ved. En liten lodyta vid 7109340 1552939.

Kärlväxter

Plattlummer *Lycopodium complanatum*

Ögonpyrola *Moneses uniflora*, S

Torta *Cicerbita alpina*, S, sparsamt.

Knärot *Goodyera repens*, S

Spindelblomster *Listera cordata*, S

Mossor

Vedtrappmossa *Anastrophyllum hellerianum*, NT, leg. et det. Lotta Delin

Asphättemossa *Orthotrichum gymnostomum*, NT, leg. et det. Toni Berglund

Kantvitmossa *Sphagnum quinquefarium*, S

Gul parasollmossa *Splachnum luteum*, leg. et det. Ingrid Hedblom

Lavar

Garnlav *Alectoria sarmentosa*

Kornig nållav *Chaenotheca chlorella*, NT, leg. et det. Hans Sundström

Brunpudrad nållav *Chaenotheca gracillima*, NT, leg. et det. Hans Sundström

Vitgrynig nållav *Chaenotheca subroscida*, S, leg. et det. Anders Delin

Vitpudrad svartspik *Chaenothecopsis viridialba*, NT, leg. et det. Patrik Nygren

Läderlappslav *Collema furfuraceum*, NT, leg. et det. Toni Berglund, Anders Delin

Kolflarnlav *Hypocenomyce anthracophila/castaneocinerea*, S, leg. et det. Toni Berglund

Skinnlav *Leptogium saturninum*, S

Dvärgtufs *Leptogium teretiusculum*, S, leg. et det. Anders Delin

Lunglav *Lobaria pulmonaria*, S
Skrovellav *Lobaria scrobiculata*, NT, leg. et det. Anders Delin
Kortskaftad ärgspik *Microcalicium ahlneri*, S, leg. et det. Anders Delin
Stuplav *Nephroma bellum*, S
Bårdlav *Nephroma parile*, S
Korallblylav *Parmeliella triptophylla*, S, leg. et det. Toni Berglund
Gytterlav *Pannaria pezizoides*, S, leg. et det. Toni Berglund
Xylografa *Xylographa parallela*, *, leg. et det. Toni Berglund

Svampar

Rökticka *Bjerkandera fumosa*, leg. Lil-lebror Hedblom, det. Malte Edman
Doftskinn *Cystostereum murratii*, NT, leg. et det. Toni Berglund
Gullmurkling *Neolecta vitellina*, NT, leg. et det. Anders Dahlberg
Gullnavling *Omphalina chrysophylla* leg. et det. Birgitta Gahne
Grovticka *Phaeolus schweinitzii*, S
Granticka *Phellinus chrysoloma*
Ullticka *Phellinus ferrugineofuscus*, S
Gränsticka *Phellinus nigrolimitatus*, NT
Stor aspticka *Phellinus populicola*, NT
Vedticka *Phellinus viticola*
Gammelgransskål *Pseudographis pini-cola*, NT, leg. et det. Hans Sundström

Fåglar

Tjäder *Tetrao urogallus*, en kull
Tretåig hackspett *Picoides tridactylus*, VU, ett ex. hackande.
Lavskrika *Perisoreus infaustus*

Sveaskog förbryter sig lika grovt mot sin egen policy och sina offentligt framförda löften som de andra bolagen. Vecka 29, år 2002 avslutade Sveaskog en ca 40 hektar stor slutavverkning drygt 2 mil

NNV Lycksele i en brant nordsluttning mot sjön Mettjaur. Sluttningen är så brant att en maskinförare välte med sin maskin. Avverkningen gjordes i skog som man - kanske av naturhänsyn - för några år sedan inte kunde tänka sig att gå in i. Den har planerats av Kenneth Jonsson i firman Skogsdesign i Lycksele, som brukar anlitas av Sveaskog. Firman får betalt per skogskubikmeter, vilket gör att lämnad hänsyn blir minimal. Den avverkade skogen växte i övre delen bl.a. i närheten av lodytor och hållar och i nedre delen intill en myr. Den bestod till stor del av tall i 250 - 300 års ålder, de allra flesta med brandljud. Där fanns också gammal gran, björk och asp, men inte så mycket lågor. En maskinförare som deltog i avverkningen har fått nog. Han vill inte längre skövla skog på detta sätt och slutar nu i skogen för att i stället studera.

Privatskogsbruket inte bättre

I en by i Vilhelmina kommun har en familj klagat hos markägare och SVS därför att ett privat skifte med gammelskog redan tagits ned och hot vilar över ett par andra. Vi tittade även på de omstridda skiften som ännu står kvar och fann även där så många rödlistade arter att det finns skäl att klassa skiftena som nyckelbiotoper.

Av hänsyn till den klagande familjen kan vi inte ge detaljer kring denna skog. Familjen har nämligen hotats av skogsägande grannar och sämjan i byn kunde försämrats ytterligare. Som motiv till den genomförda gammelskogsavverkningen har markägaren sagt att skogen inte ska stå och röta. Något akut behov av pengar hade han inte, men det blev ju en intäkt, som användes till att köpa ny bil och ny snöskoter.

Sista striden

Det är den sista striden om resterna av äldre skog som nu har inletts. Gammelskogen är råvaruresurs för sågverksindustrin och biologisk resurs för naturvård. Det finns nu så lite kvar av den, att de sista resterna måste undantas från avverkning. Detta vill sågverksindustrin inte acceptera. I pressmeddelande publicerat den 9 aug. 2002 i Norrbottens-kuriren och samtidigt eller senare i många andra tidningar säger man att skyddet av ökande arealer för naturvårdsändamål hotar råvaruförsörjningen till sågarna. För oss i den ideella naturvården är detta påstående tokigt. Skyddet av skog med höga naturvärden har ännu inte nått längre än till ett fåtal procent av skogsarealen. Att skylla virkesbristen på för stora avsättningar för naturvård är djupt orättvist. Naturligtvis är det överavverkning och dålig hushållning på de mer än 95 % av arealen som brukas, som har lett till dagens situation. Att få förståelse för denna sannare bild av

verkligheten är dock mycket svårt bland makthavare som är biologiskt okunniga, och som trots att de talar om skogsnäringens speciella behov av långsiktig planering agerar lika kortsiktigt i denna sektor som inom andra samhällssektorer.

Forskningsresan i Naturvårdens Utmarker behövs. Visserligen hinner den endast göra några få stickprov under de sex dagar som den pågår, men utan den skulle stora arealer i Norrlands inland helt undgå granskning. Den information och debatt som blir följden av Forskningsresan kan påverka kunskap och moral inom skogsnäringen. För dem som deltar ger den också stora upplevelser av sällsynt rika skogsmiljöer och rika tillfällen till utbyte av erfarenheter, särskilt beträffande artkännedom.

Nästa års Forskningsresa planeras äga rum i Jämtland i samarbete med Jämtland - Härjedalens Naturvårdsförbund, länsavdelning av Svenska Naturskyddsföreningen.

Medlemsregister juni 2002

Ingrid Alm-Elmeborg	Sandhamnsgatan 42E, 2tr	115 28 Stockholm
Alf Albertsson	Sjösveden	816 95 Åmotsbruk
Torbjörn Alsing	Freluga 7204	821 93 Bollnäs
Bert Andersson	Sjöberget 1A	784 68 Borlänge
Gullan Andersson	Åkerslundsvägen 18	810 22 Årsunda
Gunnar Andersson	Rösten 4259	826 91 Söderhamn
Inga Andersson	Agavägen 16B	811 60 Sandviken
Magnus Andersson	Lillhammarsvägen 3	824 40 Hudiksvall
Nils Andersson	Sandarne 7178	815 91 Tierp
Peter Andreasson	Hienshyttan 7	770 70 Långshyttan
Bo Appel	Majgården, Sjurberg	795 32 Rättvik
Mora Aronsson	Övergran kyrkängen	746 93 Bålsta
Seija Aspenberg	Norråsvägen 44	805 91 Gävle
Mats Axbrink	Blockvägen 34B	824 34 Hudiksvall
Gunnar Bakken	Barrvägen 1	803 25 Gävle
Jean & Hjördis Becker	Bergsgatan 94	802 66 Gävle
Björn Belfrage	Fjärde Tvärgatan 51 3tr	802 82 Gävle
Berit Berglund	Sättrahöjden 31, 4 tr	806 34 Gävle
Bo Bergsman	Vassvägen 2	814 91 Furuvik
Magnus Bergström (Bea konsult)	Stortjärn 9286	762 96 Rimbo
Anders Bertilsson	Bäcksholm	565 91 Mullsjö
Lars Björs	Skålbo 4158	820 40 Järvsö
Evastina Blomgren	Dalgatan 7-9	456 32 Kungshamn
Sigvard Bodin	Snarböle 3494	826 94 Norrala
Gunnar Bodlund	Kaptensgatan 9A	826 37 Söderhamn
Roland Borgström	Nolby 112	454 91 Brastad
Yvonne Boqvist	Runstensvägen 83	804 33 Gävle
Kerstin Bryntse-Andreassen	Slättlandsvägen 5	816 92 Lingbo
Carl-Eric Carlsson	Föränge 1067	820 40 Järvsö
Berndt Carrington	Hästbergsringen 18	791 36 Falun
Birgitta Classon	Västra Vägen 28A	803 24 Gävle
Anna Dahlbeck	Hålsjö 8484 Norrbo	820 64 Näsvisen
Mikael Dahlbom	Ugglevägen 13B	802 64 Gävle
Anne-Marie & Göran Dahlbäck	Gråbergsvägen 20	805 95 Gävle
Mats Dahlén	Stigs källa 3	806 41 Gävle

Bengt Danielsson	Kremlevägen 3	756 46 Uppsala
Peter Danielsson	Stöpsjöhyttan	682 91 Filipstad
Sten Danielsson	Box 10	820 60 Delsbo
Maria Danvind	Björkåbruk 171	881 95 Undrom
Lotta & Anders Delin	Kulgatan 40	811 71 Järbo
Janne Edelsjö	Kadettgatan 5	113 33 Stockholm
Gunnel & Malte Edman	Långängesvägen 2	820 10 Arbrå
Margareta Edqvist	Syregatan 19	571 39 Näsjö
Joakim Ekman	Kampementsgatan 8 1tr	115 38 Stockholm
Torbjörn Eliasson	Norrbyvägen 5	820 50 Los
Håkan Englund	Tomtasvägen 7	818 91 Valbo
Roger Englund	Forsa	743 93 Vattholma
Solveig Englund	Söderåsen 4438	820 70 Bergsjö
Åke Englund	Ordensgatan 11A	820 10 Arbrå
Per-Olof Eriksson	Lerduvevägen 70	802 64 Gävle
Bo Eriksson Västerfärnebo naturkonsult	Box 43	730 70 Västerfärnebo
Elsa Eriksson	Lobonäs 74	828 93 Voxnabruk
Gun-Britt Eriksson	Box 11056	800 11 Gävle
Sten Eriksson	Tuvstarrvägen 32	806 36 Gävle
Gunnar Ersare	Ringvägen 2	820 60 Delsbo
Hans Ferm	Hagvägen 15	821 41 Bollnäs
Margareta Ferm	Enskogen 262	820 42 Korskrogen
Alf Forsblom	Sanna 1034	820 40 Järvsö
Signe Frank	Flästa 3718	820 10 Arbrå
Kajsa v Friesen-Grapengiesser	Snäre 191	827 92 Ljusdal
Sven Erik Färlin	Ö. Hovra 348	820 42 Korskrogen
Mats Gustafsson	Kirsebaerhaven 28	DK-8520 Lystrup Danmark
Nicklas Gustavsson	Skiftesgatan 5B	813 34 Hofors
Erik Göthner	Lugnvägen 6	816 30 Ockelbo
Ann Hagermo	Lövens Tä 8	802 57 Gävle
Anna Hagström c/o A C Söderhielm	Norr tullsgatan 3A	803 25 Gävle
Jan Hallén	Ursviksvägen 2A	172 36 Sundbyberg
Anna Hansson	Norbo 1849	816 94 Ockelbo
Peter Hansson	Skeppargränd 6	805 96 Gävle
Arne Hedblom	Alvägen 2	822 31 Alfta
Pia Hedblom & Stefan Flodin	Rävpasset 13B	806 35 Gävle
Gunni & Per Hedkvist	Främlingshemvägen 18	810 22 Årsunda
Pär Hedwall	Berga 6997	826 92 Söderala
Birgitta Hellström	Ringvägen 35	818 41 Forsbacka
Bengt Hemström	Östanåvägen 13B	814 70 Älvkarleby

Bo Henriksson	Gamla Landsvägen 5	828 34 Edsbyn
Henry Henriksson	Pålstorpsväg 8	260 23 Kågeröd
Stefan Henriksson	Gavelstigen 171	812 92 Gävle
Elisabeth Hermansson & Victor Li	Myra 2276	820 40 Järvsö
Ann-Margret Hildebrand	Herrgårdsgränd 6	803 25 Gävle
Mats Hindström	Västervret 8	805 97 Gävle
Hans Hultin	Sickervägen 7	805 97 Gävle
Gösta Hällhoff	Vänortsvägen 37, 2tr	824 41 Hudiksvall
Stig Höglblom	Hantverkargatan 26	813 30 Hofors
Johan Höijer	Ångsullsvägen 7	806 36 Gävle
Eva Isaksson	Sjösveden	816 95 Åmotsbruk
Per-Gunnar Jacobsson	Ringvägen 41	820 60 Delsbo
Margareta Jansson	Myrmalmsvägen 66	804 28 Gävle
Olof Jansson	Kinne-Vedum Kårtorp 1	533 97 Götene
Elisabet Johansson	Nedre Bölevägen 14	820 23 Bergvik
Hans Johansson	Slåttervägen 48	824 40 Hudiksvall
Maj Johansson	Bäckan 682	820 46 Ramsjö
Marianne Johansson	Jugansbo Fallmossen	733 91 Sala
Bengt Jonsson	Vasavägen 18	352 61 Växjö
Birger Jonsson	Fältspatsvägen 46	806 31 Gävle
Fredrik Jonsson	Ede 1400	830 47 Trångsviken
Gun Jonsson	Fältspatsvägen 40, 2tr	806 31 Gävle
Hans Jonsson	Hygabacka 2B	828 34 Edsbyn
Lars-Gunnar Jonsson	Trombvägen 5 Jakobsberg	177 70 Järfälla
Leif Jonsson	Per-Ersgränd 4	820 10 Arbrå
Margareta Jubel	Siggebodavägen 2A	814 30 Skutskär
Lennart Karlén	Rödsippsstigen 1	153 31 Järna
Thomas Karlsson	Skogsväg 46	122 63 Enskede
Mats Karström	Älvvägen 4	960 30 Voullerim
Olle Kellner	Skogsslingan 35	806 42 Gävle
Gunborg Lantell	Tenngatan 8	811 54 Sandviken
Arnold Larsson	Johannesberg 3465	820 60 Delsbo
Bengt M P Larsson	Johannesbäcksg 80B, 2tr	754 33 Uppsala
Klas-Erik Larsson	Tallåsvägen 20	810 20 ÖsterFärnebo
Lars Larsson	Nylandsgatan 10	826 31 Söderhamn
Leif Larsson	Långgatan 79	822 31 Alfta
Ylva Larsson & Dan Loren	Trumslagarvägen 13B	804 32 Gävle
Ove Lennström	Brunnsgatan 59D	802 52 Gävle
Gunnar Lenströmer	Häcklingevägen 28	818 91 Valbo
Maria Lind	Myggdansvägen 4F	802 64 Gävle
Anders Lindblad	Malmövägen 84	857 30 Sundsvall

Anders Lindqvist	Floravägen 4A	841 32 Ånge
Sofia Ling & Martin Lord	Brattfors 4016	816 90 Ockelbo
Erik Ljungstrand	Järholmavägen Pl 614	436 56 Hovås
Birgitta & Per-Owe Loock	Svangatan 4D	806 46 Gävle
Bertil Lund	Ringarstigen 29	804 23 Gävle
Maria Lund	Myggdansvägen 4F	802 64 Gävle
Gunnar Lundblad	Kanikebolsgratan 20	742 36 Östhammar
Stig Lundblad	Tallgatan 5	814 41 Skutskär
Åke Lundblad	Televägen 3	814 31 Skutskär
Sune Lundin	Snapplåsgränd 10	826 35 Söderhamn
Bengt-Olof Lundinger	Rågångsvägen 13C	802 62 Gävle
Stig Magnusson	Rävpasset 7C	806 35 Gävle
Åke Malmqvist	Slåttervägen 4A	802 70 Gävle
Per Mellström	Wijberget 10	816 30 Ockelbo
Ingegerd Mickelz	Björkhamregatan 10D	821 31 Bollnäs
Bernt Moberg	Tegelbruksvägen 41	805 98 Gävle
Per-Erik Modd	Malungsgatan 7	821 30 Bollnäs
Karin & Gunnar Nilsson	Brunnsgatan 78	802 51 Gävle
Lisa & Lars Nilsson	Spikåsvägen 27	818 32 Valbo
Tage Nilsson	Fasanstigen 8	197 32 Bro
Nadja Niordson	Mariebergsvägen 19	371 43 Karlskrona
Jan Nodén	Norrbågen 39B	806 34 Gävle
Anders Nordin	Idungatan 15	195 51 Märsta
Lars-Thure Nordin	Makrillvägrn 115	815 45 Tierp
Bo Norell	Tredje Tvärgatan 24A	802 84 Gävle
Annika Norin	Mackmyravägen 16	818 32 Valbo
Ingrid Norlén	Masmästarvägen 6	818 32 Valbo
Sven Norman	Bäling	820 77 Gnarp
Berndt Nyberg	Grän Rasbo	755 96 Uppsala
Göran Odelvik	Odlingdvägen 10 6tr	147 50 Tumba
Anne & Göran Odmark	Källgatan 2, 2tr	826 30 Söderhamn
John Ohlanders	Bruksallén 16	640 30 Hälleforsnäs
Stefan Olander	Björkhamregatan 8D	821 31 Bollnäs
Bengt Oldhammer	Oljonsbyn 5290	794 92 Orsa
Christina Olmårs	Hofra 271	820 42 Korskrogen
Börje Olsson	Klövjestigen 25	811 38 Sandviken
Eva Olsson	Pl 4238A Sjövästa	820 40 Järvsö
Per-Olof Olsson	Skuggvägen 5	806 28 Gävle
Ulf Olsson	Västerrönningen 20	805 97 Gävle
Björn Owe-Larsson	Arbetargatan 23A 1tr	112 45 Stockholm

Aage Pedersen	Vestre Alle 49	DK 9530 Stövring Danmark
Anna Persson	Valla 1429	820 41 Färila
Stefan Persson	Pl 2271 Röste	821 94 Bollnäs
Tony Persson	Garvarvägen 32	827 30 Ljusdal
Åke Persson	Skolgatan 12	981 31 Kiruna
Bengt Pettersson	Trollsåsen 2920	830 44 Nälden
Barbro Risberg	Hagmarksgatan 44	813 33 Hofors
Sven Rosenkvist	Trödjevägen 54	805 96 Gävle
Sven Rune	Bergstigen 6	805 98 Gävle
Torsten Röstlund	Gaddaborgsvägen 48	818 32 Valbo
Enar Sahlin	Box 3	430 63 Hindås
Margit Sandberg	Tallvägen 26C	826 34 Söderhamn
Hilding Sandenor	Brunnsgatan 84B	802 51 Gävle
Torgny Sandström	Flerängsvägen 28	814 92 Skutskär
Lars Sjölin	Vallarestigen 30	806 42 Gävle
Erik Skarp	Roslagsvägen 13	113 55 Stockholm
Lillemor Skoglund	Brunnsgatan 73E	802 51 Gävle
Lennart Stenberg	Fastlagsvägen 13	126 48 Hägersten
Bengt Stridh	Uddstigen 4	725 91 Västerås
Peter Ståhl	Majvägen 30	806 32 Gävle
Erik Sundström	Havregränd 1	811 62 Sandviken
Bo Svartholm	Frimans väg 18	832 54 Frösön
Ulf Svahn	Sångarvägen 12	804 25 Gävle
Bengt Sättlin	Trekanten 38	825 31 Iggesund
Kurt Söderblom	Granbovägen 7	810 40 Hedesunda
Tor Söderlund	Heidenstamsgatan 47	754 27 Uppsala
Jan-Olof Tedebrand	Silje 4821	855 90 Sundsvall
Jan Teodorsson	Storbrovägen 2A	682 33 Filipstad
Göran Törnqvist	Centrumgränd 4	820 78 Hassela
Rosa Wallgren	Box 1448 Valla	820 41 Färila
Kjell Wallin	Kubbovägen 4	805 92 Gävle
Jane Walter	Love Almqvist väg 4A	112 53 Stockholm
Birgitta & Björn Wannberg	Väpnargatan 13A	753 36 Uppsala
Olof Wedin	Utnoravägen 31	805 97 Gävle
Göran Wendt	Högtorpsvägen 142B	352 42 Växjö
Anna-Lena Wennerberg	Bruksgratan 8	818 32 Valbo
Börje Wernersson	N. Källåsvägen 49	428 35 Kållerød
Rolf Westerlund	Myra 2286	820 40 Järvsö
Kent Vestlund	Kallbäcksvägen 36	820 29 Stråttjärä
Esbjörn Wettermark	Vallonvägen 21	825 30 Iggesund

Carl Johan Wikström	Färjemansgatan 13B, 4tr	831 31 Östersund
Rune Wretman	Korpvägen 49	802 64 Gävle
Åke Ågren	Ringvägen 9E	826 50 Söderhamn
Gösta Åslund	Ludvigsbergsvägen 22B	852 34 Sundsvall
Ing Marie Åström	Ren 2515	835 92 Krokom
Edith Östlund	Sund 752	820 46 Ramsjö
Sune Östlund	Övre Backbergsvägen 10	812 03 Kungsgården
Plikt och byte		
Alfta bibliotek	Långgatan 65	822 30 Alfta
ArtDatabanken SLU	Box 7007	750 07 Uppsala
Biblioteket Botaniska Muséet	Ö. Vallgatan 18	223 61 Lund
Biblioteket Inst. för systematisk botanik	Box 541	751 21 Uppsala
Biblioteket Inst. för systematisk botanik	Box 461	405 30 Göteborg
Biologiska Mus. Västergötlands Bot. För.	4.e Villagatan 6	504 53 Borås
Bollnäs kommun	Stadshuset	821 80 Bollnäs
Bollnäs kommunbibliotek	Västergatan 12	821 00 Bollnäs
Botaniska avd. Naturhistoriska riksmuseet		
Biblioteket,	Box 50007	104 05 Stockholm
Botaniska Sällskapet i Stockholm Botaniska institutionen	Stockholms Universitet	
		106 91 Stockholm
Dalarnas Botaniska Sällskap	c/o Bemdt Carrington Hästbergstr. 18	791 36 Falun
Domänverket Ljusdals Revir	Hantverkargatan 14 B	827 00 Ljusdal
Edsbyns bibliotek	Box 17	828 21 Edsbyn
För. Bohusl. flora	c/o Annica Andreasson Paternostergatan 28	414 67 Göteborg
För. Norrbottens flora	c/o Irma Davidsson Tallhedsgatan 15	945 32 Norrfjärden
För. Smål. flora	c/o Allan Karlsson Liljeholmsvägen 6	575 39 Eksjö
Naturrutan i Gefle Dagblad	Box 367	801 05 Gävle
Gotlands Botaniska Förening	c/o Elsa Bohus Jensen Irisdalsgat. 14	641 42 Visby
Gävle Kommun	Reg. enheten	801 84 Gävle
Göteborgs Universitetsbibliotek	Centralbiblioteket Box 222	405 30 Göteborg
Hofors bibliotek	Box 135	813 00 Hofors
Hudiksvalls bibliotek	Långgatan 2	824 00 Hudiksvall
Hudiksvalls kommun	Rigmor Angel	824 00 Hudiksvall
Holmen Skog AB Region Iggesund	Box 15	825 21 Iggesund
Jämtlands-Härjedalens Naturskyddsförbund		
	c/o Staffan Holmgren Återgången 1	831 61 Östersund
Korsnäs AB	Division Skog	801 81 Gävle
Kungliga Biblioteket	Box 5039	102 41 Stockholm

Linköpings Universitetsbibliotek	Svensktrycket	581 83 Linköping
Ljusdals bibliotek	Box 700	827 0 Ljusdal
Ljusdalsbygden museum	Museivägen 5	827 30 Ljusdal
Lunds Botaniska Förening	Östra Vallgatan 18	223 61 Lund
Lunds Universitetsbibliotek	Box 3	221 00 Lund
Länstyrelsen i Gävleborgs län	Miljö och Fiske	801 70 Gävle
Bygg o Miljö Gävle		801 84 Gävle
Sandvikens folkbibliotek	Box 503	811 25 Sandviken
Sandvikens Kommun	Kultur, Fritid	811 80 Sandviken
Stads- och länsbiblioteket i Gävle	Södra Strandgatan 6	802 22 Gävle
Stockholms Universitetsbibliotek	Svensktrycket	106 91 Stockholm
Sveaskog AB		952 23 Kalix
Svenska Botaniska Föreningen	c/o Fytoteket Norbyvägen 16	752 36 Uppsala
Söderhamns stadsbibliotek	Köpmangatan 6	826 00 Söderhamn
Umeå Universitet	Avd. för ekologisk botanik	901 87 Umeå
Umeå Universitetsbibliotek		901 74 Umeå
Uppsala Universitetsbibliotek	Box 510	751 20 Uppsala
Värmlands Botaniska Förening	Stöpsjöhyttan	682 91 Filipstad
Västerbottens läns Botaniska Förening	Box 3098	903 03 Umeå
Ölands Botaniska Förening	c/o Thomas Gunnarsson Kummelvägen 12	386 92 Färjestaden
Örebro Läns Botaniska Sällskap	c/o Håkan Olsson Skördevägen 21 B	703 60 Örebro

Verksamhetsberättelse för år 2001

Medlemsutvecklingen I oktober 2001 har föreningen 211 medlemmar, varav 11 är familjemedlemmar, en ökning från föregående års 181 medlemmar.

Styrelsen har under året haft följande sammansättning.

Ordförande	Anders Delin	(Vald 2001 för 2 år)
V. ordf.	Peter Ståhl	(Vald 2000 för 2 år)
Kassör	Bo Norell	(Vald 2000 för 2 år)
Sekreterare	Gunnar Ersare	(Vald 2000 för 2 år)
Ledamot	Bengt Stridh	(Vald 2001 för 2 år)
Ledamot	Björn Wannberg	(Vald 2001 för 2 år)
Ledamot	Birgitta Hellström	(Vald 2001 för 2 år)
Suppleant	Gunni Hedkvist	(Vald 2001 för 1 år)
Suppleant	Åke Ågren	(Vald 2001 för 1 år)

Styrelsemöten har hållits 3 gånger : 1 april i Sandviken , 9 juni på Axmar brygga, 3 nov. i Gävle.

Revisorer: Sällskapets räkenskaper och verksamhet har granskats av Olov Wedin och Anne Marie Dahlbäck. Jan Hassner och Bengt Sättlin har varit revisors-suppleanter.

Valberedning har varit Pär Hedwall, Ove Lennström och Arnold Larsson, med Arnold Larsson som sammankallande.

Medlemsregistreringen har skötts av Birgitta Wannberg.

Projekt Hälsinglands flora

Då Björn Wannberg även detta år varit upptagen av andra uppgifter, har arbetet med atlasen i stort sett vilat. Nya fynd, rättelser och tillägg har noterats. Åke Ågren och Pär Hedwall har inventerat Lingbo församling för landskapsfloran.

Projekt Gästriklands flora

Inventarmöten: Den 1 september hölls en inventerardag för Gästriklands flora.

Databasen har utökats med 26147 nya artfynd från 2397 lokaler (2000 års inventering) och omfattar nu 226639 poster från 20106 lokaler. Av de nya lokalerna har hela 2078 koordinatsatts med hjälp av GPS-mätare.

Årsmötet hölls söndagen den 1 april i Sandvikens Folkets Hus med 14 deltagare. Leif Kihlström höll föredrag med diabilder om "Flora och fauna i Storsjöområdet" med 18 åhörare.

Exkursuioner och föreningsaktiviteter

- 11-15 juli 2001 arrangerades Svensk Botanisk Förenings Botanikdagar för första gången i Gästrikland. Arrangemanget innebar mycket jobb med rekognosering av exkursioner och planering av mat, logi, osv. Men alla som ingick i planeringsgruppen tyckte nog att det var mödan värt efter all den positiva respons som kom från de 80 tillresta deltagarna. De som hjälpte till med planering eller guidning från GÄBS var: Gunnar Bakken, Anders Delin, Nicklas Gustavsson, Gunni Hedkvist, Birgitta Hellström, Birger Jonsson, Ove Lennström, Åke Malmqvist, Anders Nordin, Bo Norell, Barbro Risberg, Peter Ståhl, Erik Sundström och Olov Wedin. En exkursionsrapport av EvaStina Blomgren är publicerad i Svensk Botanisk Tidskrift, volym 95, häfte 6, 2001.

Studiecirkeln "Gästriklands flora" har hållits för ett 20-tal deltagare.

- 18 mars Hälsinglands flora. Föreläsning för Söderala Hembygdsförening. Åke Ågren.
- 26 april Föredrag för Söderhamns kameraklubb. "Svenska orkidéer", Åke Ågren.
- 29 maj GPS-kurs med Peter Ståhl.
- 5-6 maj GÄBS-exkursion med mosippeinventering.
- 15 maj GÄBS-exkursion. Inventering av smånunneört.
- 17 juni Exkursion till Torrön i Dalälven.
- 1 sept. Inventerardag för Gästriklands flora.
- 22 sept. Floraväktarexkursion till Kakängssundet N om Hyttön.
- 3 nov. Höstmöte hos Peter Ståhl i Gävle.
- Artikel om landskapsfloror i Södra Hälsinglands naturskyddsföreningars kretsblad. Åke Ågren.

VÄX-ter i Hälsingland och Gästrikland

Tre nummer har getts ut under året. Olika sätt att klara lay-outarbetet har prövats och i det sista numret har Anders Delin övertagit Bengt Stridhs redaktörsarbete och lay-out hjälp har köpts. Förseningar har drabbat utgivningen. Bengts insats är inte lätt att ersätta.

Utbyte av floradata

Föreningen levererar årligen uppgifter om nya fynd av rödlistade växter och känsliga växtlokaler till myndigheter och skogsbolag för att hänsyn skall kunna tas till dessa vid skogsbruk m.m. Samarbete sker nu med Ockelbo (vissa år), Sandvikens (vissa år) och Gävle kommun samt med Korsnäs, StoraEnso, Skogsvårdsstyrelsen och Länsstyrelsen.

Nya former för datautbyte har under året diskuterats med sam-GIS-föreningen i länet.

Floraväkteri

GÄSTRIKLAND

Under året har 249 lokaler fått besök av 31 personer, där bland kärlväxterna 25 nyfynd noterades och 133 lokaler kontrollerades beträffande återfynd. Av kryptogamerna har registrerats 45 nyfynd och 46 återbesök har gjorts. Birgitta Hellström har avrapporterat till ArtDatabanken.

HÄLSINGLAND

2001 var det sjunde året för floraverksamheten i Hälsingland. Ett drygt 50-tal kärlväxtlokaler har besökts av ett 15-tal floraväktare.

En del fynd av svampar och mossor har inrapporterats till ArtDatabanken av Bengt Sättlin.

25 artlistor över mossor från olika lokaler i Hälsingland finns inlästa på data, men uppföljningen av landskapets lokaler för rödlistade mossor har endast påbörjats.

Ordförandens verksamhetsrapport bifogas som Bil.1.

Delsbo 11 mars 2002

Gunnar Ersare, sekr

Bidrag från Anders Delin till GÄBS verksamhetsberättelse för år 2001. Bil.1.

Under 2001 har en stor verksamhet vuxit fram i Nätverket för Naturvård i Svensk Skog, i vilket jag har agerat som representant för GÄBS och för skogsgruppen i Naturskyddsföreningen i Gävleborgs län. Nätverket arbetar för att påvisa de stora brister som fortfarande finns i fråga om naturvård i den svenska skogen och för framförslag till deras avhjälpande. Verksamheten i Nätverket återspeglas delvis i nedanstående redovisning, men äger till större delen rum via e-post.

Tidningsartiklar publicerade under år 2001.

Aldrig så lite gammelskog som nu. GD 5 mars 2001.

Var finns GD:s redaktion i skogsfrågan? GD 27 mars 2001.

Grodor från Skogsvårdsstyrelsen? GD 11 april 2001.

Florainventering och trädgårdsodling – konflikt eller samverkan? Natur och Trädgård 1/01.

Radio

Naturmorgon 17 mars 2001: Debatt med Lars-Erik Liljelund, SNV, om brister i naturvården i skogen.

Skrivelser

1 jan. 2001 till Vägverket, Härnösand: "Biologiska värden i gamla alléträd".

1 jan. 2001 till Margareta Edqvist, SBF: "Gamla träd i kulturmiljöer".

25 feb. 2001 till Per Jonsson och Ewa Källman, Innegården, Kyrkbyn 6713, 82692 Söderala: "Silverlav på rönnar vid kyrkruinen".

2 mars 2001 till Thomas Karlsson, Naturhistoriska Riksmuseet, Stockholm: "Svar på frågor om Papaveraceae i Flora Nordica".

12 april 2001 till Svenska Botaniska Föreningen, Göran Mattiasson: "Åtgärdsprogram för liten kandelabersvamp *Clavicornia cristata*".

21 maj 2001 till Naturvårdsverket, landmiljöenheten: "Avverkade lokaler för rödlistade arter 1998-2000".

17 okt. 2001 till Lars-Erik Liljelund, SNV: "Det går utför med naturvården i skogen".

28 okt. 2001 till Svenska Botaniska Föreningen: "Gamla träd – mångfaldens träd".

Exkursionsledning

28 maj 2001 för Bollnäs Naturskyddsförening i Stora Bolleberget.

3 – 4 juni 2001 vid Naturskyddsföreningens Skogsgruppsmöte i Lingbo-trakten.

21 – 22 aug. 2001 vid Skogsvårdsstyrelsens uppvaktning av riksdagsledamöter från W och X län i Ensjölokarna.

Föreläsningar

21 mars 2001 för Fältbiologerna, Gävle-Dala, vid möte om naturvård i skogen i Österfärnebo.

31 mars 2001 för Fältbiologerna, riks, vid möte om naturvård i skogen i Bergshamra, Norrtälje.

28 april 2001 vid Hälsinge Akademis föreställning "Finns Hälsingland" i Söderhamn: "Hälsingland – ett exploaterat landskap".

2 sept. 2001 demonstration vid Skogsvårdsstyrelsens "Skogens Dag" i Högbo.

Representation

13 okt. 2001 vid SBF:s föreningskonferens i Uppsala: "Gamla träd – mångfaldens träd".

Anders Delin

Råd till författare i VÄX

Som ny redaktör för tidskriften lär jag mig så småningom mer om vad som är viktigt för att vi ska kunna göra en bra tidskrift. Meningen är att så många som möjligt ska dela med sig av sina erfarenheter. Det gör också att vi är beredda att ta emot material i nästan vilken form som helst. Om Du vill lämna ett handskrivet manus får Du gärna göra det.

Om Du brukar skriva på dator bör Du naturligtvis göra det. Du kan då hjälpa oss att minska redigeringsarbetet genom att följa vissa råd. Det är Lasse Lundgren på AME Varva i Gävle, som gör lay-out för tidskriften. Han säger att det blir minst problem att arbeta med texterna i det lay-outprogram (PageMaker) han använder om Du skriver i Word eller liknande och formaterar så lite som möjligt. Gör inga indrag vid nytt stycke, utan endast en vangretur. Alla formatmallar och redigeringsförsök ställer till mycket problem när han "klistrar in" texten i pagemaker-dokumentet. Du kan gärna skriva oformaterad text, göra en utskrift på papper och i den utskriften ange hur Du skulle vilja ha texten formaterad, var Du vill ha nytt stycke, kursivering, fet stil m.m.

En "lätt" formatering, ungefär som när Du skriver ett vanligt brev, är inte till något stort hinder i Lasses arbete. Det spelar ingen roll vilket typsnitt Du använder. Du kan också gärna använda kursiv stil för latinska namn och göra rubrikerna feta eller lite större än övrig text.

Bilder

Fotografier levereras enklast till redaktionen på gammalt vis, som en fotokopia av högsta kvalitet på papper. Om Du lämnar diabilder kommer vi att låta göra papperskopior av dem. Ett annat alternativ är att sända en datafil med bilder, men även den måste då vara av hög kvalitet. Bilder som levereras elektroniskt skall vara i format .tif och ha en upplösning på minst 300 ppi för att ge ett gott slutresultat i tidskriften.

Namn

Grundregeln är att de svenska och vetenskapliga namnen följer nedanstående kataloger:

Kärlväxter: Thomas Karlsson, 1997, Förteckning över svenska kärlväxter, SBF 91:241-560, och dess uppdateringar, som finns på nätet och kan nås t.ex. via SBF:s hemsida: www.sbf.c.se

Mossor: Tomas Hallingbäck, 1996, Ekologisk katalog över mossor, ArtDatabanken.

Lavar: Tomas Hallingbäck, 1995, Ekologisk katalog över lavar, ArtDatabanken.
Svampar: Ekologisk katalog över stor-svampar och myxomyceter, 1998, ArtDatabanken.

Alger: Anna Tolstoy, 1997, Preliminär checklista över Makroalger i Sverige, ArtDatabanken.

Om Du vill använda andra namn, t.ex. därför att Du känner till nyare taxo-

nomiska revisioner, får Du naturligtvis göra det, men ange då källan till de anorlunda namnen. När det kommer ut nya versioner av de ekologiska katalogerna kommer vi givetvis att använda dem i stället. Möjligen kommer t.ex. en ny lavkatalog under år 2003.

Citerad litteratur

Titta gärna i Svensk Botanisk Tidskrift när Du skriver Din förteckning över citerad litteratur. Vi kommer i stort sett att följa det skrivsätt som SBT använder.

Anders Delin

Kalendarium

Anders Delin

19 okt. kl. 09 - 20 okt. kl. 12.

Svenska Botaniska Föreningens Föreningskonferens.

Återinplantering av arter - bra eller dålig metod inom floravård?

Plats: Uppsala Universitet, Evolutionsbiologiskt centrum, Norbyvägen 14

Ur lördagens program:

Björn Widén - Återinplantering i floravård - exemplet fältnocka

Svante Malmgren - Verksamhet kring återinplantering i andra länder

Rapport om läget för årets växt: Mosippan

Ur söndagens program:

Johan Nilsson - från Naturvårdsverket berättar om arbetet med Artportalen.

Anmälan insändes till Svenska Botaniska Föreningen c/o Fytoteket,

Norbyvägen 16

752 36 Uppsala senast 4 oktober.

3 nov. kl. 11 - 16.

GÄBS höstmöte.

Värd är i år nyblivne styrelsemedlemmen Magnus Andersson,

Lillhammarvägen 3, 82440 Hudiksvall, tel. 0650-548988.

Magnus berättar om skalgrusflora i Hudiksvallstrakten.

Vi visar också varandra sådana insamlade växter som vi tycker är särskilt intressanta eller som vi har problem med att artbestämma, både kärlväxter och kryptogamer. Ta med det gångna årets intressantaste eller vackraste bilder, gärna dia-bilder.

Alla medlemmar och andra intresserade hälsas hjärtligt välkomna. Meddela gärna Magnus några dagar i förväg om Du tänker komma.

Ekonomisk rapport för 2001

Gävleborgs Botaniska Sällskap

Ingående balans

Tillgångar: Föreningssparbanken 47 914,63 kr

Resultaträkning

InkomsterUtgifter

Bidrag			
Skogsvårdstyrelsen	10 000,00 kr	Invent.resor	22 756,50 kr
Sandvikens kommun	5 000,00 kr	Adm kostn.	5 144,00 kr
Länsstyrelsen	10 000,00 kr	Tryckn.VÄXter	29 174,72 kr
Korsnäs	8 000,00 kr	Giro avgift1	510,00 kr
Floraväkteri G/H/D	15 100,00 kr	Övrigt, hyror, tryckn.	12 345,26 kr
Övrigt	980,00 kr	Datorer,- tillbeh.	35 010,00 kr
Medlemsavg	18 446,00 kr		
Sparbanksränta	121,17 kr		
	+		+
	67 647,17 kr		105 940,48 kr

Året fick ett underskott på 38 293,31 kr

Utgående balans

Tillgångar: Föreningssparbanken	33 528,04 kr
Penningmarknadsfonden (rörlig)	61 984,42 kr
Hälsinglands florafond	103 228,74 kr
Gästriklands florafond	179 459,85 kr
	+
	378 201,05 kr

Bosse Norell

Innehåll

- 2 Lavar i Hofors-Torsåker
Nicklas Gustavsson
- 10 Vippstarr *Carex paniculata*. Ny drömväxt i Gästrikland
Peter Ståhl, Ove Lennström och Gunni Hedqvist
- 14 Mosippa *Pulsatilla vernalis* från frö till blomma
Anders Delin
- 15 Limes Norrlandicus - nord- och sydgräns inte bara för lövträd
men också tickor
Erik Sundström
- 17 Den blomstertid nu kommer.....
Ove Lennström
- 21 Rapportera alla fynd av rödlistade arter
Bengt Stridh
- 24 Ge oss din e-postadress! Rättelse om fynd av åsstarr *Carex pallens*
Anders Delin
- 29 Botanik i vilda VÄSTERbotteN
Anders Delin
- 38 Medlemsregister juni 2002
- 45 Verksamhetsberättelse för år 2001
- 47 Bilaga till verksamhetsberättelsen. Bidrag från Anders Delin
- 49 Råd till författare i VÄX
- 50 Kalendarium
- 51 Ekonomisk rapport